

Amerika Esperantisto

Vol. 10

NOVEMBER, 1911

No. 4

The "Karavano" to the Seventh Congress

AS promised in the October issue of AMERIKA ESPERANTISTO, we give herewith an account of the experiences of the group of Americans who visited a number of cities in various countries, en route to and from the Seventh International Esperanto Congress last August, and had opportunity to test the profit and pleasure to be derived from Esperanto by the traveler. Although some members were obliged to return to America immediately after the congress, and others preceded the "Karavano" to Europe, the majority were together for the entire trip, so that the experiences were mutual.

At the close of this narrative, we give a report of the excursion of the "Internacia Scienca Asocio," immediately after the Congress. Although it lasted but two days, this was in the nature of a "karavano," and shows again the advantages of the international language for the traveler who wishes to derive the most possible benefit from his trip.

THE "KARAVANO" STARTS.

On the morning of August 5th, at the company's docks in New York, the members of the "Nordamerika Karavano al la Sepa Kongreso" went aboard the steamer Vaderland, of the Red Star Line, and were soon moving slowly from the harbor, past the Statue of Liberty and out into the ocean. The trip was a remarkably pleasant one, with its delightful weather, invigorating air, and smooth sea. Even an unexpected three days' addition to the usual length of the trip, caused by the necessity of using inexperienced strike-breakers in the fire-room, caused merely a slight impatience, such as was not at all unreasonable in

view of the pleasures anticipated when land should be reached.

A special table in the dining-room, over which the Esperanto flag was hung, was wholly reserved for the "Karavano," and even the special Sunday menu was printed in the international language. Great interest was manifested by the ship's officers and employes, and the Karavano enjoyed the best of attention, on both the outward and return voyages.

Esperanto was, needless to say, the language of the Karavano, and gradually the other passengers on the ship began to manifest the liveliest interest in the language, as they overheard it on the decks and in the dining-room, and one after another they sought information concerning it. Finally a request was presented to Mr. Reed, that he give a talk on the interesting subject, and in compliance with this request he addressed an audience one evening, giving a brief account of the history of Esperanto, its present status, and an outline of the congress which the Karavano members were going to Antwerp to attend. Such interest was shown by those present that the organization of a class was proposed. The next morning, and every morning thereafter until the day for landing, the class duly assembled for the lesson in Esperanto; American, German, Belgian and several other nationalities being represented in the number. That effective propaganda work was done is indicated by the fact that several passengers even changed their itineraries so as to include the congress week at Antwerp, and not only declared afterward that they had enjoyed the congress beyond all expectation, but announced their intention of doing active work for Esperanto on their return to America. Still others

stated their intention of attending the next congress at Cracow in 1912.

One of the most interesting incidents of the voyage was the receipt by Mr Reed of a wireless message of greeting to the *Karavano*—the first wireless ever sent in Esperanto—from Dr. H. W. Yemans, on board the ship "*Canadian*." The history of the reply to this unique message is even more interesting. An answer of thanks and greetings on behalf of the *Karavano* was duly despatched by the wireless operator on board the *Vaderland*, but before it had reached the *Canadian* it was picked up by an operator on a third ship, who chanced to be himself an Esperantist, and therefore added a message of greeting all his own, as a postscript to the one that passed him on its way to Dr. Yemans. So the fact was most conclusively established that Esperanto messages can be quite as easily transmitted by wireless, as by the ordinary telegraph, and the papers on which these messages were recorded are kept as unique souvenirs of "the first occurrence."

LANDING AT DOVER.

At last the tranquil voyage was drawing to a close, and passengers for Dover were notified to be ready for breakfast in the grey dawn of the early morning, preparatory to disembarking.

The matter of landing and attending to baggage, to customs examination, etc., was rapidly accomplished, and time still remained for a pleasant walk through this interesting seaport town, under the guidance of pleasant English friends with whom the *Karavano* members had become acquainted on the ship. Then a ride of an hour and a half through the picturesque Kent country and into London—one of the chief goals of all tourists. A quick trip to the hotel in "taxis," seeing several interesting squares and streets and monuments along the way, then out with full energy for sight-seeing! The majority of the *Karavano* went at once to the British Museum, that marvelous treasure-house where the history of the world from hoary Egyptian epochs down to modern times is epitomized in priceless collections of infinite

variety. Here one might spend years and years, and yet not see all. Even to walk slowly through the great building which houses these treasures is a matter of several hours.

Some of the party also took the opportunity of paying a hasty visit at the headquarters of the British Esperanto Association where Esperantists, not only of London, but from several other regions were met. Among these were Mr. Harold Clegg, the secretary of the British Association, and Miss Lawrence, one of the council, whose charming personality is well-known not only in her own country, but beyond its borders as well.

The entire afternoon was pleasantly and profitably spent in driving, "just everywhere," as one of the party expressed it. From the Tower of London to Westminster and on to the Victoria Memorial, across the Thames on more than one bridge of note, up and down past well-known points of interest, too many to enumerate, the drive was indeed an unforgettable experience. Lastly London without a ride on top of a "bus" would not be complete, so after dinner a merry group sought a convenient bus line and rounded out the day's activities with a trip through one of the more interesting bus routes.

ON TO PARIS.

The next morning "taxis" were waiting immediately after breakfast, for a last bit of sight-seeing on the way to the station. Then by train to Folkstone, a pleasant ride through a peaceful and picturesque country, and on board the steamer to cross the English Channel. The Channel could not have been in more charming mood, and the trip was so pleasant that the party grudged even the time that must be spent in partaking of lunch downstairs in the dining-room and hastened up again to the fresh breezes.

At Boulogne the customs examination was soon over, the whole party having the baggage quickly passed, and seats were secured, or rather whole compartments in the express for Paris. The ride seemed far shorter than the three and a half hours it really was, for there was much to see along the way, where even

slight details of country and village scenery seem "different."

The station in Paris was extremely crowded, and as the Karavano members slowly moved to the gates where the tickets must be given up, there was a sudden thrill for all in the sight of Esperanto flags and the sound of "Vivu Esperanto," and cordial greeting spoken in the "kara lingvo." A group of Esperantists from Paris and from other cities, even from other countries, were in the waiting party, and their salutations brought full realization of how much Esperanto can mean to the traveler. It was hard to leave these friends—but the carriages for the hotel were waiting, and the somewhat surprised head porter of the hotel in charge of them was also waiting, having had no trouble in locating "the Esperantist party" as they emerged from the gates.

PARIS ESPERANTISTS ENTERTAIN.

Thursday evening the Karavano was most pleasantly entertained, together with several other Esperantists visiting in Paris, at the "Central Office." As the guests arrived, they were conducted through the rooms of the Office, seeing the magazine room, the library, the various offices, secretarial, administrative, etc., in which the manifold work of this international center is done. Then all adjourned in a constantly increasing throng, to the large hall, where excellent refreshments were promptly served, and all then seated themselves to hear an informal program. Baron de Menil, composer of the incomparable music of "La Espero," presided in genial fashion, and called speakers from Paris, from Holland, Germany, Spain, America, even from far-away Macedonia. Excellent music was rendered, enjoyable recitations given, by members of the Paris group, which group, by the way, numbers many hundreds of Esperantists among its members.

As a rapid means of introduction of the Americans, Mr. Agache, one of the committee in charge of the evening's festivities, slowly read aloud the list of names of Karavano members, asking that each rise as his or her name was

given. This introduction was the preface to further pleasures of conversation and the hour was late when the guests reluctantly realized that it was time to return to the hotel, each expressing most sincere appreciation of the delightful reception given by these courteous Parisians.

But the next two days were to prove by still other occurrences the strength of "Esperantism." Several Esperantists of Paris, notably among them Mr. Georges Warnier, who made many friends in Washington a year ago, and Mr. Achille Gillet, and also little Jean Gillet, who with his fluent Esperanto and charming ways, proved a welcome member of the party, came to the hotel early Friday morning, and devoted the entire day to accompanying the Karavano in visiting the sights of this always fascinating city. By every sort of conveyance, from taxi to omnibus, from metropolitan (subway) to the pleasant boats on the Seine, and to street car, and seeing not only what every tourist sees, but even more, the party spent a most delightful day.

To see Notre Dame, the Palais de Justice, the Luxembourg, the Pantheon, the Madeleine, the Trocadero, to go up the Eiffel Tower, pass along the Champs Elysees and streets and squares of crowding memories, past buildings or statues of which one has read since childhood, this were indeed a treat. But to do so, accompanied by Esperantist friends, instead of alone or with mere "guides," is a pleasure reserved for the Esperantist, and one which is appreciated to the utmost. Even the trip to Versailles, the dream of many a tourist, was not made by the Karavano alone, but our good friends accompanied us, and in Versailles Mlle. Warnier also met us—her own home being the appointed rendezvous. To describe the glory of Versailles would fill all our pages, and we reluctantly pass on, repressing the impulse to rhapsodize over the wonderful park, the magnificent palace, the Trianons, and the quaint hameau.

A brief shopping excursion was rendered especially interesting in the Bon

Marche, for here the Esperantist interpreter, M. Larousse, escorted the party from one department to another, and interpreted for all, so that it was easy to see why some Parisian Esperantists had remarked that they do all their shopping in Esperanto. Aside from the propaganda effect of such shopping (an important element), it was really most satisfactory, and through the remainder of the stay in Europe the Karavano members did the major part of their shopping in Esperanto.

EN ROUTE TO THE CONGRESS.

On Sunday morning the Karavano regretfully departed from Paris, consoled only by the realization that the long-anticipated Seventh Congress would in a few more hours become a reality. In accordance with a custom frequently carried out by European Esperantists, the Karavano members stuck upon the windows of the train "stickers" bearing the green star—the same labels, in fact, which were also used as baggage labels for the party. This little notification to passers-by had its desired effect, for whenever Esperantists in any station in which the train stopped saw those labels, or when Esperantist passengers noticed them, in seeking places in the train, an immediate salutation in Esperanto followed, and a number of pleasant brief acquaintances were thus made. At the same time a little propaganda work was undoubtedly accomplished among the non-Esperantists who noticed the stars and the inscription, and saw the "foreigners" wearing the same star and conversing in this unfamiliar tongue which was evidently neither English nor any other frequently heard national language.

IN THE HAGUE.

Shortly after the closing meeting on Saturday the Karavano departed for The Hague, some three hours away. Aside from the charm of the city itself, with its interesting buildings, noted art galleries, and many other attractions for the sightseer, there developed a constant series of pleasant surprises in the encounter of numerous Esperantists.

We were most cordially "shown round" the city by Esperantist friends and taken out to the delightful park to enter the famous "House in the Woods," the attractive palace whose Orange Saloon is memorable as the location of the first Peace Congress. But in addition to this pleasure, we met Esperantists at almost every turn, just in the way one reads about and longs to try for himself. On inquiring in the *Binmenhof* concerning some museum, we received the reply in good Esperanto from the policeman addressed. Further conversation elicited the fact that he hoped soon to take the examinations for proficiency in Esperanto, and would then have a right to wear the Esperanto star on his uniform. "A rule of your Esperanto Club?" we inquired. "Oh, no, a municipal regulation," was the reply. "No Esperantist policemen are allowed to wear the star here, except those who have succeeded in passing the examination." So right here was given good proof of civic recognition of Esperanto! Conversation a few hours later with a policeman who had achieved the star and wore it on his uniform showed that a high standard is set by the city officials, for this officer spoke the language with great accuracy and fluency. On returning from an excursion to Scheveningen, the most fashionable and popular summer resort in Holland, Mr. Reed inquired of a street car inspector whether a certain car line would not offer a quicker route to the city than another line near by. The inspector, noticing the green star badge, replied in Esperanto, and in a few moments' conversation mentioned that a strong club of Esperantist railway men exists in The Hague. Meantime, two of the party had wandered off for a little longer stay in Scheveningen. When these two arrived at the hotel they related triumphantly that the half hour delay before starting back had given them a pleasant experience, for they had had an Esperantist street car conductor on the car they chanced to take.

In fact, we saw Esperantists everywhere, whether they were citizens of The Hague, soldiers, guards, etc., while in the art gallery, we met Esperantist tourists from Switzerland, France, etc.

This, together with the pleasure of feeling ourselves the guests, as it were, of the very courteous local Esperantists who devoted their entire time to us during the stay, made the beautiful city of The Hague an especially memorable spot to us. Our especial thanks are due to our "samideanoj," Messrs. Wijnschenk and Schnel.

AMSTERDAM AND VICINITY.

Amsterdam, with its innumerable canals, its attractive buildings and very novel sights, is a wonderfully interesting city. Beside the walks one could take, seeing things unique every moment, there was the famous Rijks Museum, full of valuable paintings, there was the exceedingly interesting diamond cutting establishment to visit, the very excellent Botanic Garden, and also the Zoological Garden, probably the best in Europe—which is high praise in view of the fact that almost every large European city seems to claim the best zoological garden—along with certain other unique claims uniformly made by each, according to their guidebooks. Near the Zoological Garden it was a satisfaction to note the word Esperanto conspicuously placed in the announcement made by large posters on several school buildings, of the subjects included in the curriculum.

From Amsterdam we made an all-day excursion through a region which is particularly interesting not only to the American but to all tourists. This was the island of Marken and other villages which keep up the quaint way of life of years ago, even to the smallest detail of costume.

First, by street car to the steamer, then by steamer for some fifteen minutes, then transferring to a tram-way which had sight-seeing cars, with large windows and easy seats, we rode through the typical Dutch country, rich-looking, peaceful and prosperous, with canals and windmills, with innumerable cattle grazing on the flat grassy fields, as far as Broek, a very interesting and traditionally clean village where we were taken through an extremely interesting cheese factory, and had the process explained from start to finish, being given also a glimpse into the owner's home, a typical

Dutch dwelling. Then on to Monnikendam, at the dock of which interesting village was waiting the steamer to carry us a half hour's ride on the Zuyder Zee to famous Marken, that odd fishing village where the houses are built on piles, and cramped together, always arranged for the moving into an upper story during the winter floods; where the inhabitants wear quaint costumes, quainter even than words can describe, and are fully aware of the tourist's irresistible desire to photograph everything in sight. To visit Marken is to go back years into the past. Even the return to the mainland was part of this fancy, for the trip northwest to Volendam was made in two of the regular village sailboats, sailed by Marken fishermen, so that the illusion was not the least disturbed as we moved along over the placid water. It had seemed that nothing could be more quaint and interesting than Marken. But Volendam, with its less odd but much more picturesque costumes, its pathetically crooked and narrow streets and crowded houses, many of them amazingly small, with apparently the whole village in a frenzy of washday, madly scrubbing everywhere—yes, Volendam is even more memorable than Marken. That artists appreciate its possibilities for them, was evident in the numerous tributes on the wall of the pleasant hotel, Spaander, where we enjoyed an excellent lunch. It is said that each artist who stays there presents some sketch or painting as his personal souvenir, and it was exceedingly interesting to look at these many tributes on the walls at every hand.

From Volendam we rode to Edam by the most unique conveyance imaginable: canal boats, towed along the placid canals by man-power! Two men to send along at a rapid rate a boat heavily loaded with passengers! It seemed incredible, and the two boatloads gazed at each other dubiously, then commenced to use kodaks industriously as we moved along, each boat towed by one man, aided by another who with a long pole kept the boat pushed out in midstream. Edam is a town of considerable size, and its cheeses have made its name known throughout the world. Our walk through here was very interesting, although the

aspect of the town seemed now quite modern, after Marken and Volendam.

At Edam we began the return journey, entering the comfortable sight-seeing tram-cars which were waiting for us to take us back through the picturesque Dutch country to the "Tolhuis" at Amsterdam, where the little steamer met us and conveyed us back into the city, to take finally the street car to our hotel. It was a wonderful day. If any one day of the journey of the *Karavano* can be selected and set apart as that interesting above all others, surely the choice of all would fall unhesitatingly upon the day of this excursion to Marken and back again.

The evening of the last day in Amsterdam was pleasantly spent in meeting a gathering of local Esperantists, hospitably arranged in honor of the *Karavano* members and several Esperantists from other countries also, who had reached Amsterdam at about the same time. Some hundred and twenty-five were present altogether, under the chairmanship of Mr. A. M. de Liefde, and with speeches and informal conversation the evening passed all too quickly, even for the tired travelers, who had spent a rather strenuous day.

IN COLOGNE.

At the end of our first ride on a German train we arrived in Cologne, the city whose massive and wonderful cathedral attracts tourists by hundreds every year. Of course, our first act, after getting settled in the big, tranquil, surely typically German hotel "Disch," was to walk out to the Cathedral, only a few moments distant, and gaze to our full satisfaction at this Gothic triumph. There remained just enough time before the evening meal for us to enter the Walraf-Richarz Museum, to see some of the paintings which make this gallery "worth while." In the evening we were invited to a meeting of the Cologne Esperantist Society, where we had an opportunity for meeting new friends among those present who had not been able to attend the Congress in Antwerp, and of enjoying a very pleasant general conversation, in addition to a brief informal program. We shall remember with much pleasure our friends among the Cologne Esperantists.

The next morning we found very comfortable carriages waiting for us after breakfast, and found that Mr. Reed had arranged for us to drive about the city. Cologne has been much praised for its ancient Cathedral and its commercial strength, but we hear comparatively little about the charm of the city itself. Our ride showed us, however, that the parks and avenues, the public buildings and handsome residences, all combine to make a wonderfully attractive city. The old city gates and bits of the original wall remain just enough to add a picturesque bit of medievalism, which somehow does not jar in the least against the modernity of adjacent buildings. The Rhine, as we drove along it for some distance and saw the fine new bridge, and the quaint old bridge of boats, was an interesting sight, as were also the richly ornamented "Gurzenicht" and "Rathaus" in the older part of the city; and last, but not least, we must not forget the church of St. Gereon, which I suspect, we all entered chiefly for the purpose of seeing those mural decorations of skulls of the martyrs which we had read about, and which were really there.

IN BRUSSELS.

Riding from Cologne to Brussels brought us back again into Belgium, the curious mixture of French and Flemish languages, customs and characters, so unlike and yet existing side by side, and closely interwoven for so many years. In Brussels our first pilgrimage was to the Grand Place to see the Hotel de Ville and the old Guild houses, all so elaborately carved and decorated, giving so medieval an effect in the whole square that we could hardly believe ourselves in this modern century of X-rays and wireless telegraphy and Esperanto, but glanced around half expecting to see the Duke of Alva or some one else of that day come down one of the narrow streets and push us aside with noisy escorts and followers.

Beside visiting the enormous and very impressive Palais de Justice, the excellent art galleries, the Cathedral of St. Gudule, the park fronting the royal palace, and the other interesting sights of this gay and busy capital, some of our party decided to make the trip out to

Waterloo, not so much, perhaps, for what there is to see there, as for what there is to remember, in that fateful, melancholy and important place. The ride by motor carriage, through pleasant parks and along excellent country roads, was very pleasurable, the visit to the battleground, with the explanations of a competent guide, was most interesting, and the sight of the great memorial lion seemed well worth while.

HOMeward BOUND.

From Brussels to Antwerp was but an hour's ride, and the Karavano had therefore a little time in which to pay final farewell visits, do a last bit of shopping, or hasten to accomplish some half-forgotten errand before going on board the "Kroonland" of the Red Star Line.

Our Karavano was considerably less in number for the homeward voyage, since several of the party sailed on other ships a few days earlier or later than the rest of us, or even stayed several weeks, for business affairs or more serious missions than the sightseeing to which we

were becoming so accustomed that we were loath to give it up. Since the number was thus smaller, we could not have the "concentrated" effect in propaganda work which a large group can have, but genuine interest in Esperanto was nevertheless awakened in a great many of the passengers, while we know that good work was also done individually by the scattered members, as far as each was able on the ship on which the homeward voyage was made. This, of course, is true of the various Americans who not only returned to the United States but also crossed to Europe separately from the Karavano, going much earlier, or in a few cases a little later.

The Esperantists of America can feel very well satisfied with their representatives at the Seventh Congress, for in consideration of the great distance for Americans to go to reach Antwerp, we can rightly claim for our country almost the largest proportionate attendance, among all the nations represented! Let us hope that we can keep up this fine record next year, at the Eighth! On to Cracow, good Esperantists all!

EXCURSION OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC ASSOCIATION.

One of the most interesting after-features of the general Esperanto Congress was the excursion of the *Internacia Scienca Asocio* to Brussels and vicinity. This excursion was arranged and managed by the industrious acting secretary of the society and the "section of International Friendships," of the Central Office of International Associations located in Brussels. Features of special interest to the scientist were the well planned and skillfully conducted tours of the International Museum and the International Institute of Bibliography.

Esperantists to the number of fifty arrived from Antwerp on the Sunday evening following the Congress and were greeted by an equal number of Brussels Esperantists who arranged for a meeting place and "conversational" at the café Metropole, after a demonstration in the streets which left no observer in doubt as to the cause advocated.

On Monday morning at the International Museum, temporarily located at

the "Palace de la Cinquantenaire," a formal meeting of the *Internacia Scienca Asocio* was called to order by General Sebert. This meeting was perhaps as international as any ever held in this home and center of internationality and presented to all observers the unique and inspiring sight of the International Language in actual use, a result still seemingly doubtful to so many. The rising roll-call showed the presence of some fifty enthusiasts from many different lands. Dr. Otlet, director of the Museum, and the genius of the movement in Belgium for world-brotherhood, gave a welcoming address, outlining the past and prospective work of the Museum and evincing his pleasure at having as his guests such an international gathering. This address repeated in Esperanto from the French by Prof. C. Bourlet, was warmly applauded. The party was then conducted through the exhibits which were of exceptional interest to the student of international undertakings

and movements. Of special interest to our group was the entire room devoted to the history, development and uses of Esperanto, with its pamphlet in Esperanto describing the exhibits. At least every Esperantist in the party now understands the magnitude and importance of the work undertaken at Brussels and the great possible use of Esperanto in this work. Dr. Otlet and his associates may rest assured that they have the hearty support and good wishes of every one of the fifty Esperantists whom they so courteously conducted through what they called the beginnings of their work. In the afternoon a visit to the Congo Museum located in the Park Tervueren some distance from Brussels was undertaken. This museum is devoted to exploiting the resources and showing the history of the great African state belonging to Belgium. A very pleasant walk in the beautiful park of the Tervueren afforded a welcome and wholesome relief from the more instructive pleasures of the day.

In the evening a dinner at the "Restauration de la Regence," had been arranged for and proved to be a most enjoyable event. After the fashion of the Paris groups, every one present was heard from, thereby greatly strengthening the personal bonds between the men present and again publicly showing the usefulness of Esperanto on any occasion whatsoever.

On the following day, Drs. Otlet and Babri conducted the party through the rooms of the International Institute of Bibliography, and not till then did any of the members of the party have an adequate idea of the extent and difficulty of the work which, when finished, will be available to so relatively few, because of the language differences, since all the work is now carried on in French, including the publications of the Institute. Circumstances have been such that this great international work has started out by being strictly national in one of its integral, essential parts, viz: the language used. Therefore it is strictly national as regards its availability and in-

ternational only in the sense that it seeks to include the works of all nations.

The institution as it now exists, using the French language, can never become strictly international or highly useful to the American, the German, the Russian or the Greek, etc., until this fundamental difficulty is obviated. All the members of the party saw the use of Esperanto in removing this difficulty and increasing the internationality, and so the availability of the work and their hearts gladdened at the thought that the indefatigable General Sebert is at work, and that those high up in the international bibliographic movement are not blind to the only international language that really lives in the heads and hearts of thousands, but on the contrary are greatly interested and fully alive to its use and development.

The excursion was skillfully planned and executed throughout, and showed the marks of scientific handling. In its movements the party seemed as one man instead of fifty. What were perhaps the most enjoyable features of the entire program were the communal meals of the party, and the thought that such a gathering of diverse nationalities could be so sociable and homelike was inspiring and gladdening. Whether your neighbor at table happened to be a professor at the Sorbonne, a swarthy son of Brazil, a garrulous native from the Balkans, an eager American, a taciturn German or a charming girl from France, one could be sure that the international and common language was basis enough to make one enjoy the dinner better than any that had gone before.

The hearty thanks of the Esperantists assembled were extended to the heads of the international institutions visited and their associates for their great interest in the excursion and their contribution to its success. The arrangements made by the Internacia Scienca Asocio itself shows it to be in active hands and a thriving and living institution to be reckoned with in international scientific affairs.

Dresdena Antaŭkongreso

DE nur kiel kutime la Sepa Kongreso estis sekvata de postkongreso, sed eĉ ĝi estis antaŭata per antaŭ-kongreso.

La Dresdenaj esperantistoj, kiuj en la jaro 1908 aranĝis la sukcesplenan kvaran kongreson, estis invitintaj la esperantistojn irontojn Antverpenon, ke ili antaŭe vizitu la Internacian Higienan Ekspozicion kaj festu kun ili en la esperantista centro de Germanujo gajan feston. Kaj multnombre la esperantistoj sekvis la ofte aŭditan alvokon: "Venu Dresdenon, koran bonvenon!" Kvar cent esperantistoj el la plej diversaj landoj partoprenis la kongreson (16 nacioj estis reprezentataj).

Multaj gastoj jam ĉeestis la kutiman monatan kunvenon de la *Societo Esperanto Dresden*, dum kiu la agema prezidanto, S-ro von Frencckell, faris interesplenan paroladon pri la internacia organizado de la esperantistaro, preparante jam per tio la bonan sukceson de la laboroj de la Sepa Kongreso.

La proksiman tagon la estraro kaj la konsilantaro de la Germana Esperanto Asocio kunsidis de la frua mateno ĝis vespere, kaj laboris multajn internajn aferojn, dum la fremdaj gastoj vizitis la belan urbon kaj la vidindajn muzeojn.

Vespere en la bela, imponanta halo de la Internacia Higiena Ekspozicio, la komitato estis aranĝinta *propagandan kunvenon*, kiu estis tiel multnombre vizitata, ke multaj personoj devis stari. Post salut-parolado de la prezidanto, D-ro Arnold, la fama Berlina aktoro Emanuel Reicher, kiu dum la Kvara Kongreso aranĝis la neforgeseblan prezentadon de "Ifigenio," faris tre interesan paroladon pri Esperanto kaj esprimis la konvinkon, ke certe Esperanto venkos en estonteco. —Poste multaj gastoj el la diversaj nacioj per mallongaj paroladetoj montris al la ĉeestantaro, ke Esperanto jam ĉie disvastiĝis, kaj ke diversnacieco tute ne malhelpas interkomprenon.

La kunveno estis granda sukceso kaj kontente la esperantistoj poste sidis en

la ekspozicia kafejo,—kiu dum kvar tagoj estis ornamita per esperantaj flagoj kaj lampionoj, atentigante per tio la multajn milojn da vizitantoj pri Esperanto.

Jaudon ekazis la kunvenoj de la *Saksa Esperanta Ligo*, dum kiuj oni priparolis multajn propagandajn demandojn, kaj la unua ĝenerala kunveno de la *Esperanta Akademia Ligo*. Ĉi tiun solenan kunvenon, kiun prezidis la universitata profesoro D-ro Schmidt el Potsdam-Berlin, ĉeestis multaj reprezentantoj de preskau ĉiuj ŝtataj ministrejoj kaj urbaj oficejoj, kiuj kun intereso aŭskultis la referatojn de la diversaj fakoj de la nove fondita ligo. Posttagmeze en tre bone vizitata ĝenerala kunveno la antaŭ-kongresanoj interŝanĝis siajn opiniojn pri diversaj demandoj, antaŭ ĉio pri la proponoj diskutotaj dum la Antverpena kongreso, kaj oni decidis fervore klopodi por la tiel necesa internacia organizado de la esperantistaro.

Vespere oni denove kunvenis solene en la halo de la Ekspozicio, kie sub la prezido de D-ro Schramm okazis la *ĉefa kunveno*. Dum tiu kunveno la reprezentanto de la urbo, S-ro konsilanto Dr. Dehne per longa parolado kore salutis la esperantistojn en la nomo de la urbo Dresden, finante sian paroladon per kelkaj frazoj de varma apogo *en Esperanto mem*. Post la longa aplaŭdo, kiu sekvis tiun esperantan paroladon, S-ro D-ro Möbusz, en la nomo de la Germana Esperanto-Asocio, kaj S-ro Profesoro Dro. Schmidt, en la nomo de la nove fondita Akademia Esperanta Ligo, alportis bondezirojn al la antaŭ-kongreso, dum D-ro Stromboli (Italujo) en la nomo de la fremdlandanoj kaj S-ro Fischer kiel oficiala delegito de la Bukaresta komerca cambro kaj de la poliestro salutis la Dresdenajn samideanojn. Post legado de multaj telegramoj, inter kiuj ankaŭ troviĝis saluto de D-ro Zamenhof, Profesoro D-ro Rohrbach faris tre interesan paroladon pri "Esperanto kaj la logiko," montrante tre klare, ke Esperanto plenumas ĉiujn postulojn de logiko.

Vendredon la kongresanoj vizitis la

Internacian Higienan Ekspozicion, gvidataj de Dresdenaj esperantistoj. Kun granda intereso ili rigardis la interesan kaj tre vidindan ekspozicion, la plej grandan ĝis nun okazintan en Eŭropo. Kun speciala ĝojo oni rimarkis, ke multaj firmoj eldonis esperantajn prospektojn kaj katalogojn, kaj ofte oni vidis la afiŝon: "oni parolas esperante."

Dum *komuna tagmanĝo* en la luksa salono de la ekspozicia restoracio oni poste amike kunsidis, kaj multaj tostoje la sano de la reĝo (protektanto de la 4a kongreso), de la urbo Dresden, de la Majstro kaj de la kongresa komitato estis parolataj kaj varme aplaudataj. Posttagmeze la esperantistaj *ruĝ-krucanoj* sub la direktado de D-ro Thalwitzer montris tre interesan ekzercadon, dum kiu ĉiuj ordonoj estis donataj nur en Esperanto.

Vespere granda festo okazis en la granda salono de "Vereinshaus," sama salono, kie okazis la malfermo de la IVa kongreso. La salono estis belege ornamita per esperantistaj flagoj, kaj plena ĝis la lasta seĝo. Per kantoj, deklamoj

kaj dancoj la fervoraj anoj de la Societo Esperanto Dresden ĝojigis la aplaudeman ĉeestantaron. Sed la plej granda entuziasmo eksonis post la belegaj kantoj de la ambaŭ kantistinoj de la fama Dresdena Reĝa opero, S-ino von Frenckell-Nast kaj F-ino Freund. Fine tre amuza komedio "La natura kurac-metodo," tradukita de Dresdenaj esperantistinoj kaj ludata tre vigle de kelkaj anoj de la Societo Esperanto Dresden, ridigis la ĉeestantojn tiel, ke ofte la aktoroj devis interrompi la ludon, ĝis la ridado ĉesis. Gaja balo finis la tre sukcesplenan feston, kaj multaj dancemaj kongresanoj iris rekte de la balo je la 3a nokte al la stacidomo, kie ĉe tiu frua horo ĉirkaŭ 100 esperantistoj kolektiĝis, por kune veturi Antverpenon. Multaj Dresdenaj samideanoj akompanis ilin al la stacidomo, kaj kiam la vagonaro ekiris la feliĉaj forvojaĝantaj kaj la bedaŭrindaj restadintoj lastan fojon kune kantis nian himnon.

H. ARNHOLD,
Dresden, Germanujo.

Letero el Krakovo

Krakow, Okt. 11a, 1911.

Kara Sinjoro Reed:—

Pardonu, ke mi nur mulmulte skribos, ĉar en lastaj semajnoj mi estis tiel okupata de la multaj aranĝoj ke mi tute ne povis ion skribi, eĉ hejmen, kaj nun la laboro ankoraŭ pligrandiĝas. Nur mallongajn frazojn vi bezonas por la gazeto,—nur mallongajn mi havas tempon skribi.

En Breslaŭ mi parolis trifoje: la 4an, 5an kaj 6an de oktobro. La unuan paroladon aranĝis Laborista Grupo, ĉeestis 600 personoj. La duan oni aranĝis en alia aŭlo, kiu entenas pli ol 400, sed la publiko venis tiel grandare ke la ĉambrego plenpleniĝis post kelkaj minutoj. Tio necesigis la trian paroladon en sama loko, kiun ĉeestis proksimume 200.

Do, entute pli ol 1200 en Breslaŭ aŭdis Esperanton parolata, kaj vidis la praktikan utilon de tiu lingvo por reklama celo. Mi diras "reklamo," ĉar tiel ĝi estis anoncita,—simple reklamo pri Kalifornio. Ke

ĝi estis efika, montras la granda intereso de la publiko. Iom strange ŝajnis, vidi sur la afiŝoj de tuta granda urbo la anoncojn (kompreneble germane presitajn): "Pro la grandaj nombroj kiuj ne povis atingi lokojn en la hieraŭa prezentado, Esperanta Parolado de Sro. Parrish, el Kalifornio, estos hodiaŭ refarata en sama aŭlo." Kaj estis iom kontentige legi en la enirejo de la aŭlo germanan anoncon similan al usona "Sold out. Standing Room Only." (La biletoj oni vendis po 25 sd., do la grupo samtempe propagandis kaj faris sufiĉe belan profiton!)

Kion mi povas konkludi de tiu elmontro de la praktikeco de Esperanto? Estas en Eŭropo centoj da urboj pli grandaj ol Breslaŭ; en la plejmulto estas pli multaj esperantistoj ol en Breslaŭ: Ni pravas ke ni povas per Esperanto atingi grandan popolon senpere. Kion plu oni povus deziri?

Krakovo estas treege interesa urbo. El tie ĉi mi kunprenos kelkajn kliŝojn, dum la vojaĝo tra Esperantujo, kaj al ĉiu grupo mi reklamos la urbon de la Oka Kongreso, ĉar nemultaj personoj ĝin konas, kaj tial ili estos des pli interesataj. Gvidlibreton de la urbo vi sendube havas, aŭ ricevos, sed aldonu al tiu libro la noton: "Ĉi tie la esperantistaro estas lerta, simpatia, laborema. Ili aranĝos por ni la plej belan feston, kiun ni iam povos ĝui. Ĉi tie oni povas sin senti en preskaŭ orienta atmosfero, tute nova por la

pli granda parto de la kongresanaro, precipe por amerikanoj. Tial, mi konsilas al vi, venu al Krakovo por la Oka Kongreso, ĉar certe ĝi estos plej granda sukceso." Mi mem esperas resti en Eŭropo ĝis post la granda festo, kaj tiam hejmen vojaĝi kun la esperantistaro.

Fine, bonvolu saluti per AMERIKA ESPERANTISTO la tutan samideanaron, kaj akcepti por via estiminda edzino kaj vi mem plej korajn bondezirojn de

Via samideano,

D. E. PARRISH.

Foreign News

(Because all foreign correspondents and magazines devoted their attention during the weeks immediately following the Seventh International Esperanto Congress to reports concerning that important meeting, to the exclusion of all other news, just as AMERIKA ESPERANTISTO did last month, the amount of information from abroad is less this month than usual. Our readers will, however, notice that the facts mentioned are very interesting, even though brief.)

GERMANY.—The official organ of the German Good Templars recommends the adoption of Esperanto for use in their order.

(For further matters of interest from Germany see the article on the Dresden Pre-congress, elsewhere in our pages.)

BELGIUM.—The mayor of Spa invited all teachers and other citizens interested in Esperanto to assemble in the Town Hall, to hear reports concerning the Seventh International Esperanto Congress. Two thousand persons assembled in response to this.

FRANCE.—At the examination of pupils of the city schools of Grenoble, held recently under the direction of the official inspector, M. Lajonchère, 91 candidates in Esperanto presented themselves. Of these, 17 girls and 15 boys were awarded special prizes.

The hairdressers of France and her colonies recently held their second national congress at Paris, and unanimously passed a resolution that, in view of the international relations of the organization, and for the sake of general professional education, the study of Esperanto be recommended, and the language adopted as the language of future congresses.

In places where public notices are

given in a number of languages in addition to the French, one now frequently sees Esperanto alongside of the national tongues. Similarly, in journals like "Atmos," the organ of the Society of Aeronautics and Aviation, whose contents are published in repetition in several languages. This is of course the preliminary stage of a process by which Esperanto will entirely supplant the other languages, whenever publication in a language beside the national one is required.

SPAIN.—The official organ of the Spanish government has announced that Esperanto may now be taught in all the schools. Thanks for this triumph are due chiefly to the efforts of Senor San Miolan and Captain Jozefo Porogordo.

BULGARIA.—Three hundred Roumanian esperantists recently went on an excursion to Rusçuk, as a pleasure outing by steamboat. The submayor of the city formally welcomed these excursionists.

SAMOS.—The number of pupils who last year studied Esperanto in the schools of this principality was 1,043, in accordance with the edict of the local Parliament, signed by Prince Andreas Kopasiss last winter. His Highness, who takes a personal interest in the progress of Es-

peranto, has by recent circular expressed a desire that all teachers on the island prepare themselves to take the examination for "Atesto pri Lernado." This will doubtless have a very gratifying effect, for the "desire" of the Prince is equivalent to a command.

PERSIA.—A resolution just introduced in the Persian Parliament by Hadji Mirza Yahya, deputy from Teheran, provides for the teaching of Esperanto in the schools of Persia.

The Persian-American Educational Society, with headquarters in Washington, D. C., recently received the news that several classes in Esperanto are about to organize in Persia. In the school of Tarbiat, at Teheran, a class for the study of the International Language is already established. In the cities of Tabriz and Urmial, Persia, there is considerable interest and enthusiasm, and the Persian-American Educational So-

ciety is providing them with the necessary text books. This is a very good beginning, and it is hoped that as Abdul Baha, the leader of the Bahai Revelation, has commanded his three million followers in Persia to study this language, many classes will be established in other cities before long.

ENGLAND.—At a recent meeting of London esperantists, at St. Bride's Institute, the Lord Mayor of London, Sir Vezey Strong, entered the meeting for a short time, wearing his formal robes of office, and spoke to the interested assembly concerning his recent visit to Austro-Hungary, where 17 languages and dialects are spoken, and the result is great difficulty and discord. In all his public and private speeches there, he said, he advised that Esperanto be adopted as the inter-tribal language. No doubt advice of this character, coming from so prominent a disinterested source, will receive especial attention.

Kroniko Nordamerika

(Ni petas la lokajn sekretariojn, distriktaĵn sekretariojn kaj ankaŭ konsilantojn, ke ili sendu al la redaktoroj plenajn raportojn pri la progreso de la Esperantista Movado en siaj urboj distriktoj kaj apartaĵoj, antaŭ la 20a de ĉiu monato.)

Ni ankaŭ petas individuojn, ke ili sendu, antaŭ la 20a de ĉiu monato, sciigojn pri artikoloj en ĵurnaloj, paroladoj, intervjuoj, ekstarigo de klasoj kaj grupoj, kaj ĉio alia interesa.

Ĉar la novaĵoj en "Kroniko Nordamerika" estos plej precizaj se la informo pri ĉio venas rekte el la koncernata loko, ni esperas ke la esperantistoj donos specialan atenton al ĉi tiu peto. Bonvole skribu komunikaĵojn por ĉi tiu fakto de AMERIKA ESPERANTISTO sur apartaj paperoj, ne en leteroj pri mendoj, abonoj, k. t. p.)

MANCHESTER, N. H.—La Esperantistoj de New England havis oktobran kunvenon en ĉi tiu urbo, kiel gastoj de la "Manchester Institute." Sur la programo, bele presita en Esperanto, aperas la nomoj de D-ro D. O. S. Lowell, Albert L. Clough, George Winthrop Lee, Wm. H. Huse, N. H. Hastings, Jno. L. Stanyon, S-ino Alice L. Harmon, kaj aliaj. S-roj Burnham, Huse, Lee kaj Fessenden faris dek-minutajn paroladojn en la lingvo. En la afera kunsido oni elektis la sekvantajn oficistojn: Edward S. Payson, prezidanto; D-ro Dana W. Fellows, vicprezidanto de Maine; E. J. Burnham, vicprezidanto de New Hampshire; John L. Stanyon, vicprezidanto de Vermont; Geo. W. Lee, vicprezidanto de Massachusetts, Rhode Island

kaj Connecticut. D-ro C. H. Fessenden estis elektita koreponda sekretario-kasisto, kaj C. H. Swan, arĥivisto.

La Manchester "Union" antaŭ nelonge presigis longan leteron skribitan de samideano en Barcelono al E. J. Burnham, prezidanto de la loka Pionira grupo.

MONTPELIER, Vt.—En la "Evening Argus" aperis trikolona artikolo pri la Sepa Kongreso de Esperanto, verkita de Sro. John L. Stanyon, kiu ĉeestis la kongreso kiel reprezentanto da sia ŝtato.

AMHERST, MASS.—Kelkaj studentoj en la ĉi tiea universitato nun studas la internacian lingvon en klaso instruata de F-ino Julia M. Leach, kiu estis ano de la amerika karavano al "La Sepa."

BOSTON, MASS.—La pola ĵurnalo "Pobudka" en oktobro komencis propagandi

Esperanton. Jen estas kontentiga fakto, ĉar tiu ĵurnalo estas vaste legata de usonaj poloj.

"American Photography" enhavis antaŭ ne longe redaktoran artikolon favore pritraktantan la uzon de, "tia simpla kaj admirinda aldono al la lingvoj de la mondo, kia Esperanto sendube estas."

La "Emerson Piano Company" ankoraŭ ricevas oftajn petojn por informo, pro sia Esperanta reklamado (vidu la reklamajn paĝojn de AMERIKA ESPERANTISTO). Eĉ el Rusujo la petoj venas.

La Bostona Societo anoncas la jenan programon por la venonta monato:

BOSTONA ESPERANTA SOCIETO.

209 Pierce Building, Copley Square
Vidu "Esperanto" en Telefono Libro.

Dataro Por Decembro, 1911.
(Vespere se ne alie notate)

Dec. 1an. *Bonveno al Komencontoj*
(Vidu sub vendredoj).
Lundojn.

(Escepte da 25an, Kristnaskon.)

8 p. *Lernantaro* de la Novembraj komencintoj, instruata de Sro. W. B. James.

Mardojn.

6 p. *Vespermanĝo* (ĉiu alportu la propran) kaj neformala interparolado por la nespertaj.

7.45 p. *Novica klaso* (je la Publika Biblioteko) komenconta la 5an de Decembro. Sro H. W. Small.

8 p. *Agada kaj ĝenerala societa kunveno.*

9.15 p. *Akcepto al la komencantoj* post ilia vespera leciono.

Merkredojn.

10 mantene. *Lernantaro*, instruata de Fino. Alice K. Duff.

8 p. *Dec. 6an*, Lingva konsilantaro. Aŭskultantoj invitataj. (Sekvaj kunvenoj aranĝotaj).

Dec. 13 an, 20 an, 27an, speciale anoncotaj.

Jaŭdojn.

8 p. *Interparolado* speciale por spertuloj, sed ĉiuj societanoj invitataj. Kondukota je la 7a de Sro. G. W. Lee; je la 14a de Sro. N. Ward; je la 21a de Sro. F. G. Harrison; je la 28a de Fno. E. J. Meriam. Versajne la diskutoj multe

koncernos la venontan kunvenon de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko (1912).

Vendredojn.

8 p. *Dec. 5an. Elmontra kaj akcepta societa kunveno por komencontaj.*

(*Rimarko:* Regule, dum la sezono, la unuan (nedimancan) tagon de ĉiu monato, komencontaj estos bonvenaj ĉe la ĉambro por elmontra leciono. Oni povos aranĝi sekvan studadon aŭ hejme aŭ ĉe la klubĉambro, unuope aŭ are, kaj tiu studado estos senpaga aŭ paga, laŭvole.)

8 p. Sekvaj vendredoj, neformalajn, ĉeestos, je la 8a, Fno. E. J. Meriam; je la 15a, Sro. J. M. P. Phillips; je la 22a, Sino. C. Tyler; je la 29a, Sro. A. A. Downs.

Sabatojn. Dec. 2an. Promeno, kun parolado pri la arboj vintre, sub la gvidado de Sro. G. W. Lee. Kunvenu je la Ĉambro ĉe 1:55 por eliri je la dua per tramo aŭ vagonaro al "Arnold Arboretum."

8 p. *Novica klaso*, komencanta Dec. 2an. Sino. C. Tyler.

STATEN ISLAND, N. Y.—Unu vesperon en oktobro, S-ro H. W. Fisher el Perth Amboy donis paroladon pri Esperanto en la "Huguenot Reformed Church." Pastro Snyder lin prezentis al la aŭdantoj, kiuj kunvenis el la tri urbetoj, Huguenot, Prince Bay kaj Rossville. Post la interesplena parolado, Pastro Wm. H. Bawden el Perth Amboy parolis pri la utiloj kaj praktikeco de la lingvo. La aŭdantaro montris grandan intereson, kaj oni esperas organizi klubon. La ĵurnalo "Staten Island Transcript," kiu presigis bonan raporton, volonte ricevos nomojn kaj adresojn de ĉiuj interesataj je tio.

ALBANY, N. Y.—La ĵurnalo "The Argus" antaŭ ne longe presigis longan artikolon pri Esperanto kaj ĝiaj utiloj, nomante ankaŭ diversajn lokajn esperantistojn, per kies kunlaborado ekzistas loka klubo por studado kaj praktiko de la lingvo.

PITTSBURG, PA.—La "Bulletin" de la universitato de Pittsburg nomas Esperanton en sia anonco pri lingvoj instruotaj. S-ro J. D. Hailman, post sia reveno de Antverpeno (kie li oficiale reprezentis la ŝtaton Pennsylvania), faris

paroladon ĉe la Y. M. C. A. pri la lingvo kaj ĝia sepa, tutmonda kongreso. Kurso estis organizita sub la direkto de John M. Clifford, Jr.

YORK, PA.—La "Educational Prospectus" de la Y. M. C. A. anoncas ke ĝia Esperanto klubo estas instruata, kiel antaŭe, de E. E. Brill. Ĝi petas ke ĉiuj, kiuj deziras studi la lingvon, sin prezentu tie.

PHILADELPHIA, PA.—D-ro Joseph H. Noble, vicprezidanto de la loka societo, antaŭ nelonge tradukis el "Internacia Medicino" (oficiala organo de la Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio), artikolon pri sia profesia laboro. La plej malnova kaj konservema dentkuracista ĵurnalo en Usono, "Dental Cosmos," publikigis la tradukaĵon sub la titolo: "A Dental Clinic and a Dentist for Schools, by Dr. C. Klein Ulm, Germany, director of the School Dental Clinic at Ulm. (Published in the Dresden Internacia Medicino, January, 1911.) Translated by Joseph H. Noble, D. D. S." Ĉe la lasta kunveno de la "Barĉo," kiu okazis antaŭ kelkaj semajnoj ĉe la Windsor Hotel, granda nombro de klubanoj ĉeestis. Inter kelkaj paroladoj estis unu de la prezidanto, S-ro Hetzel, kiu revuis la progreson de la movado en la urbo, kaj precipe atentigis la kunmanĝantojn al la sukceso kiun la Barĉo de la societo jam atingis, kaj al la eĉ pli granda sukceso efektivebla. Kelkaj personoj faris mallongajn paroladojn; kaj la "benon" al la ĉiumonata festeno kaj la ĉeestantoj donis la patriarko de la societo, S-ro. Levene.

Preskaŭ samtempe finiĝis la kunvenoj de la "Rondo," socia grupo en Okcidenta Filadelfio, organizita por praktiki la lingvon per ludoj, k. t. p. La sukceso de ĉi tiu grupo dum ĝia unua jaro estas pli ol kontentiga,—surprizante eĉ la fondintojn. Unu el la okazoj kiujn aranĝis la socia komitato dum la somero estis pikniko ĉe Valley Forge. La ŝtato Pennsylvania starigis antaŭ kelkaj jaroj publikan parkon inter la montetoj de ĉi tiu bela, historia loko. Tien piedmarŝis, dek du mejlojn de la distanco, grupo el la Filadelfia societo. Oni vizitis la diversajn vidindaĵojn, ĝuis la pejzaĝon de kelkaj altaĵoj, kaj piknikis sur alta krutaĵo superperrigardanta la riveron Schuylkill, par-

olante Esperanton preskaŭ la tutan tempon. Oni intencas havi ekskurson aliloken en la kamparo antaŭ ol la aŭtuno finiĝos.

La loka societo havas sian propran "organon." En la printempo starigis S-ro Knowlan, ĝia sekretario, la "Esperantan Stelon," malgrandan folion por reklami la societon, kaj informi ĝiajn membrojn pri la diversaj okazontaĵoj ĉe la Rondo, Barco, k. t. p. La abonkosto estas sepdek kvin cendoj ĉiujare, kaj oni uzas ĝin tute por la propagando.

PERTH AMBOY, N. J.—Artikoloj en "Evening News" bone priskribas la Kongreson. Elĉerpaĵon el "Brazila Esperantisto" priskribantan la mirindan progreson de Suda Ameriko, leteron el Japanujo al esperantisto en Perth Amboy, k. t. p. ankaŭ estis presitaj de ĉi tiu progresema ĵurnalo.

ELIZABETH, N. J.—Pro la influo de S-ro Rolland B. Moore, unu el la redaktoroj de "Elizabeth Evening News," tiu ĵurnalo ĵus enhavis artikolon klarigantan, pri Esperanto, kaj urĝe konsilantan ke ĉiu leganto uzu sian influon pri la "Leĝoprojekto 220," kaj ankaŭ aniĝu al E. A. de N. A., kaj abonu AMERIKA ESPERANTISTO. Ĉar la ĉiutaga eldono de la "Times" estas 20,000 ekzempleroj, sendube la artikolo havos bonan efekton.

PRINCETON, N. J.—S-ro Wilder Haines el Cleveland, Ohio, nun estas studento ĉe Princeton Universitato. Espereble li havos tempon por propagandi Esperanton iomete.

WASHINGTON, D. C.—La Internacia klubo antaŭ nelonge starigis du klasojn por komencantoj, kiuj deziras fariĝi neefektivaj anoj de la klubo. Unu klaso ĉiumarde je 7.30 estas instruata de F-ino N. Kuhlman; la alian, ĉiumerkrede je 7.00, dum la horo antaŭ la klubkunvenoj, instruas S-ro N. Guimont. Ambaŭ klasoj kunvenas en la klubĉambro, ĉe 607 15a strato. La supralerneja klubo bone rekomencis kunveni, en oktobro, ŝanĝinte la kunvenan tagon al vendredo (anstaŭ ĵaŭdo). En elektado de oficistoj por la venonta jaro, oni reelektis S-ron C. E. Nickles prezidanto, Robert Bruce vicprezidanto, kaj F-ino Isabelle McCaffrey sekretariino. Pli poste oni decidis starigi specialan komitaton pri programoj.

RICHMOND, VA.—La tagjurnalo "Times Dispatch" publikigis je la 29a de oktobro pritrakton pri Esperanto sur sia redaktora paĝo. Ĉi tiun ni ŝuldas sendube al la influo de Admiralo H. Webster.

TRYON, N. C.—Kelkaj personoj ĉi tie nun studas Esperanton. D-ro Garrigues instruas unujn el ili.

CHARLESTON, S. C.—La unua Esperanta premia konkurso de la "Charleston Esperanto Group" sukcese finiĝis. La ekzamenpaperoj de D-ro H. J. Garrigues, Tryon, N. C., kaj de S-ro Henry Brimm, Clinton, S. C., havis meriton tiel egalan ke ni decidis dividi la premiojn inter la du sinjoroj, kaj tial sendis al ĉiu suprenomita ĉekon por dek dolaroj. La aliaj konkurintoj ĉiuj bone progresis dum la periodo de la konkurso, kaj havas por premio pli uzeblan komprenon de nia bela lingvo.

CLEVELAND, OHIO.—Gaja okazo por la Cleveland Esperanto Society estis la festeno kiu okazis la 28an de septembro ĉe la hotelo "Colonial." Je la oka vespere, en unu el la belaj manĝoĉambroj de tiu luksa hotelo, sidigis dudeksep geanoj de la societo por fari honoron al la eksprezidanto, S-ro. Emil Karpowsky, kaj por solenigi la revenon de S-ro. H. S. Hall, nia delegito al la Sepa. Tre bedaŭrinde, je la lasta momento, io okazis kio malpermesis ke S-ro. Karpowsky ĉestu. Oni atendis ke li respondos al la tosto "La Cleveland Esperanto Society" kaj, esprimante nian bedaŭron pro lia foresto, la tostestro diris ke li intencis prezenti lin kiel la plej fervoran, la plej modestan kaj la plej bone amatan esperantiston en la urbo. La aŭdantoj de la aŭdantoj pruvigis la verecon de la lasta diro.

S-ro. Hall, ĵus reveninte el Antverpeno, faris respondon al tosto "Esperantujo." Dum tuta horo li rakontis pri sia vojaĝo kaj per plej flua esperanto nin transportis en la landon de Esperanto kaj vivigis antaŭ niaj okuloj la scenojn de la Sepa.

S-ro. Edwin M. Robinson, verkisto kaj humoristo, faris respondon al tosto "Esperanto kaj Filozofio." La temo aludas la fakton ke S-ro. Robinson gajnis jam famon kiel redaktoro de ĵurnala kolono sub la rubriko "La Filozofo de Sensencaĵo." Li parolis angle kaj tre amuzis nin. S-ro M. M. Foote afable ludis for-

tepianan solon. S-ro Lisle Terwilleger estis tostestro, kaj F-ino Bailey kaj S-ino Wood faris plimulton de la aranĝoj. La menukartoj, kiuj ankaŭ enhavis la programon, estis bele presitaj en Esperanto. Unu el la gravaj ĵurnaloj de la urbo donis raporton pri la festeno. Ĉiuj ĉeestintoj esperas ke la festeno fariĝos ĉiujara afero.

Ĉe la ĉiujara elekto, la jenaj oficistoj de la klubo estis elektataj: prezidanto, H. S. Hall; vicprezidanto, S-ino Lisle Terwilleger; kasisto, Oswald Coleman; sekretariino, F-ino Sybil Bailey (kies adreso estas 2242 East 80th st.).

Kelkaj novaj kursoj stariĝis ĉi tie, kaj la lokaj teozofoj komencis studi Esperanton, en grupo sub la instruado de S-ino W. Wood, kiu esperas vojaĝi al la Oka Kongreso en Krakovo.

La "Cleveland Plain Dealer" en du apartaj artikoloj antaŭ kelkaj semajnoj tre favore pritraktis la lingvon Esperanton.

CHICAGO, ILL.—La pola Esperanta societo estas forta organizaĵo kiu bonege propagandas la internacian lingvon. Antaŭ kelke da semajnoj ĝi aranĝis ĝardenan feston en la parko Polonia (Jefferson). Oni ĝuis muzikon, paroladojn kaj diversajn plezurojn. La festo estis reklamita per grandaj afiŝoj presitaj pole kaj esperante.

ROCKFORD, ILL.—Esperanta klubo "Progreso" estis fondita ĉi tie la 22an de oktobro. Ĝia prezidanto estas S-ro Herman Hallström, kaj S-ro Karl Fróding estas sekretario-kasisto. La klubo havas dek du membrojn, kiuj jam studis la lingvon dum pli ol tri monatoj, kaj interŝanĝis poŝtkartojn kun samideanoj en preskaŭ ĉiu lando de Eŭropo. La klubo kunvenas ĉiun mardon vespere je la sepa horo, ĉe la Esperanta Oficejo, 417 7a strato. Vizitantoj ĉiam estas bonvenaj.

OMAHA, NEB.—En unu el la plej bonaj bohemo-amerikaj gazetoj, la ĉiusemajna "Osveta Americka," kiu estas publikigita en Omaha, aperis je la 12a de julio du-kaj duonan kolonan artikolon pri Esperanto, "Mezinarodni reĉ Esperanto," verkita de Rudolf Honomichl.

LEWISTON, IDAHO.—La "Lewiston Tribune" presigis artikolon tre favoran al Esperanto. Ĉiuj en tiu regiono, kiuj deziras pluajn informojn sin turnu al J.

Howard Howe, R. F. D., Lewiston, Idaho, al kies influo ni ŝuldas tiun artikolon.

PALO ALTO, CAL.—La Esperanta kurso anoncita en Leland Standford, Jr. Universitato komenciĝis pasintan monaton, tuj post la enregistrado de studentoj. P-ro A. L. Guérard kondukas la kurson. Tial la bonega artikolo "English as an International Language" de P-ro Guérard en la oktobra *Popular Science Monthly*, des pli interesos la legantojn de AMERIKA ESPERANTISTO, kiuj trovos en ĝi bonajn, klarajn argumentojn por Esperanto.

LAKEPORT, CAL.—La "Lake County Bee" publikigis la leteron de la bulgara samideano aperintan en la junia numero de AMERIKA ESPERANTISTO, kune kun angla traduko de D-ro W. H. Fearn.

SALT LAKE, UTAH.—En ĉi tiu urbo, la 13an de oktobro, dek kvin personoj organizis grupon, kiu kunvenos ĉiuendrede. La instruanto estas S-ro A. A. Austin el Anglujo.

COLORADO SPRINGS, COLO.—La jara kunveno de la "Colorado Springs Esperanto Society" okazis la 7an, de oktobro, ĉe la hejmo de sekretario-kasistino Pearl B. McMillan. Jas. Stevenson legis Esperantan leteron de P-ro Loud, la distrikta sekretario, kiu estas nuntempe en Washington. Oni elektis la sekvantajn oficistojn por la venonta jaro: Prezidanto, Jas. W. Stevenson; vicprezidanto, Wm. H. Jonson; sekretario-kasisto, S-ino Agnes Derr; kontrolisto de kontoj, C. M. Balkam; historiisto, W. N. Birchby. Post la voĉdonado, la anoj aŭskultis kantadon de F-inoj Hazel Conway, Pearl McMillan, kaj S-roj Derr, Neiderhauser kaj Neal; kaj fortepianan solon de F-ino Jessie Wharton. La vespero finiĝis kun la manĝado de kremglaciaĵo kaj kuko.

PORTLAND, ORE.—Samideanoj el la nordorienta parto de Usono kunvenis ĉi tie la 19an ĝis la 20a de pasinta julio. Multaj esperantistoj ĉeestis, kaj ankaŭ multaj homoj, kiuj deziris lerni ion pri

la internacia lingvo. Oni faris organizon la "Esperanta Asocio de la Pacifika Nordoriento," kies prezidanto estas Juĝisto J. D. Flenner, el Boise, Idaho, kies vicprezidantoj estas S-ro Lehman Wendell, el Tacoma, Washington, Kolonelo J. C. Cooper, el McMinnville, Oregon, kaj S-ro Bert P. Mill, el Idaho Falls, Idaho. La sekretario-kasisto estas S-ro R. D. Merchant, unu el la plej fervoraj kaj laboremaj esperantistoj en Portland. La anoj de la aga komitato estas S-roj H. Denlinger, S-ino E. H. Loomis, el Portland, kaj S-ro T. A. Leahy, el Astoria. La asocio urĝe konsilas ke ĝ'aj membroj aniĝu al la ESPERANTISTA ASOCIO DE NORDA AMERIKA, kaj abonu esperantistan gazeton.

S-ro Chapman bonvenis la esperantistojn al Portland, en la nomo de la loka "Commercial Club." Dum la kunvenoj oni ĝuis paroladojn de S-ro W. A. Henry kaj aliaj, kaj diskutadojn pri diversaj temoj; muzikon de S-ro W. E. Wells, F-ino Olga Johnson, kaj S-ro J. Benton Lindsay; deklamojn de S-ino J. R. Tomlinson kaj F-ino Helen Mills; ekskurson, festenon, k. t. p. Post la festeno, la komedieto "Ĝis la Revido" estis bone ludata de F-inoj Nina Hart kaj Zena McQuaid, S-roj D. Utter, kaj R. D. Merchant. La lokaj tagjurnaloj donis longajn kaj kontentigajn raportojn pri la afero, bonege reklamante Esperanton.

GRAND'MERE, CANADA.—S-ro Ellwood Wilson antaŭ nelonge publikigis artikolon en Esperanto en plej grava germana arbarista ĉiusemajna gazeto, "Silva." La artikolo estas en germana, sekvata de la jena redakta noto: "S-ro Ellwood Wilson tradukis la ĉi supran artikolon en Esperanton, kaj pro ĝenerala intereso la jena traduko sekvas." S-ro Wilson esperas publikigi similajn esperantajn artikolojn en aliaj gravaj ĵurnaloj de sia profesio, kaj sendube sukcesos. Bonega ekzemplo al aliaj profesiistoj!

KELKAJ VORTLUDOJ.

Kiu lando similas la doloron de vivanta angilo en varmega pato? Patagonio.

Kio sin trovas en intermontaj orminoj? Valoro.

Kial apogiĝilo similas profundan voĉ-

sonon? Ĉar ĝi estas bastono.

Kato, kiu lerte kaptas musojn, similas al kia spico? Muskato.

Kial ero da ero similas centran parton de teatro? Ĉar ĝi estas parterero.

H. W. FISHER.

Official Communications

Sub ĉi tiu rubriko la redaktoroj volonte presigos komunikaĵojn de ĉiu esperantista societo, kin havas inter nia legantaro sufiĉe da anoj aŭ kies speciala fako de laboro interesos niajn abonantojn.

The Esperanto Association of North America

Central Office: Washington, D. C.

THE ASSOCIATION'S ROLE.

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA is the officially recognized federation of all Esperantists in United States and Canada. Although it takes advantage of AMERIKA ESPERANTISTO as an organ in which to publish its official reports and communications, the ASSOCIATION should not be confused with the AMERICAN ESPERANTIST COMPANY which owns the magazine. The latter is a business concern, publishing, importing and selling Esperanto magazines, books, etc. The ASSOCIATION is purely a federation of all desiring to be recorded as favoring the movement. It was organized for the purpose of propaganda, the uniting of the work of the various state and local organizations, the establishing of new local centers of interest, the holding of examinations in Esperanto and the granting of diplomas to those qualified. In districts where the number of Esperantists is sufficient, there are state or district branches of the ASSOCIATION, and there are now being planned SECTIONAL FEDERATIONS of those having some other common interest beside Esperanto, such as a Section of Physicians, a Young People's Section, etc. All communications for THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA should be addressed to THE ESPERANTO OFFICE, WASHINGTON, D. C., and all payments for memberships, examinations, etc., should be made payable to the order of the association. When sending orders to the AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, you may include matters for the ASSOCIATION, provided these are placed upon a separate sheet to prevent confusion.

MEMBERSHIP.

Every person interested in the Esperanto Movement and desiring to help to the extent of recording his name and thereby adding to the prestige of the general movement, is cordially invited to become a member of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA. The fee for ACTIVE MEMBERSHIP is only fifty cents (*less than one cent a week*) for the fiscal year or part thereof. The fiscal year ends September 30, 1912.

SUSTAINING MEMBERSHIP.

Since the active membership dues of fifty cents can not much more than pay for the stationery, postage, membership card and printed matter sent to the members of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA during the year, the expense of propaganda material, and postage thereof, sent to inquirers is largely provided by SUSTAINING MEMBERS, SPECIAL MEMBERS and CONTRIBUTORS. A SUSTAINING MEMBER pays a yearly membership fee of ten dollars, or a monthly fee of one dollar for each of the twelve months. The following have become SUSTAINING MEMBERS since the last report:—

Judge W. R. Daingerfield, Dr. Ella F. S. Stone, Dr. H. W. Yemans, Dr. Eugene Kerr, Miss Cora L. Butler, Miss D. C. Condon, Mr. A. De Groff.

SPECIAL MEMBERSHIP.

At the last annual meeting of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA a constitutional provision was made for SPECIAL MEMBERS. These pay a membership fee of two dollars, in addition to the active fee of fifty cents;

\$2.50 in all. The following have joined as SPECIAL MEMBERS:—

Dr. H. J. Garrigues, Mr. Adolph Mayer, Mr. C. H. Briggs.

CONTRIBUTORS.

Contributions of any sum are most thankfully received for the "missionary work" of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA. The following contributions, received during past few months, have not heretofore been acknowledged:—

Ten dollars each, Mr. J. D. Hailman, Mrs. Flora Wyman; \$5.00, Mr. Wilder Haines; \$3.25, Mr. J. B. Wallace; \$2.00 each, Mr. A. A. Clarke, Mr. Odiorne Gleason, Mr. C. J. Roberts; \$1.00 each, Miss J. H. Beebe, Mr. A. G. Rauschelbach, Dr. Tobias Sigel, Miss M. K. Anacker; 50 cents each, Prof. H. H. Lane, Mr. O. B. Coleman, Miss A. E. Beatty, Miss H. B. Langille.

NOTICE.

REVISION OF CONSTITUTION.

At the annual meeting of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA in August last, the undersigned were appointed a committee to consider a revision of the constitution and recommend any changes deemed advisable, reporting same at the next annual meeting.

We shall be pleased to receive criticisms of the present articles and suggestions for their improvement from anyone interested. Proposed amendments may be sent to any member of the committee and will receive careful consideration. Prompt action is requested.

J. D. Hailman, chairman, 310 S. Lang Ave., Pittsburg, Pa.

Roger P. Heller, 18 West 104th Street, New York.

George Winthrop Lee, 147 Milk St., Boston, Mass.

FINANCIAL STATEMENT.

Since the first of October marked the beginning of the new fiscal year, the receipts and expenditures of THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, from October first, 1910, to September thirtieth, 1911, are given in this number.

RECEIPTS.

Active Memberships.....	\$346.31
Sustaining Memberships	328.00
Contributions	78.20
Examinations	151.70
Heralds, slips, etc.....	133.22
Loan from E. C. Reed.....	65.00
Profits on magazine subscriptions	13.75
	<hr/>
	\$1,116.18

EXPENDITURES.

Postage	\$143.02
Examinations, diplomas	93.65
Printing	367.59
Office rent	100.00
Stenographic assistants	229.75
Office supplies	37.10
Councilors	10.00
Secretary for October, 1910....	100.00
Balance on hand Sept. 30, 1911..	35.07
	<hr/>
	\$1,116.18

TREASURER'S ACCOUNT.

OCTOBER.

RECEIPTS.

Cash on hand October 1, 1911..	\$35.07
Membership fees	74.50
Sustaining Membership fees....	12.00
Examinations	9.85
Sale of "Heralds," etc.....	1.57
Contribution50
	<hr/>
	\$133.49

EXPENDITURES.

Postage	\$8.37
Examinations, diplomas	5.25
Printing accounts	87.50
Office assistant	9.00
Office rent	7.50
Balance on hand October 31....	15.87
	<hr/>
	\$133.49

ESPERANTO HERALD, No. 10.

The ESPERANTO HERALD is published monthly, except July and August, by THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA. This publication is a small pamphlet, admitted by the Post Office Department as second-class matter, and intended chiefly for propaganda. One copy each month is sent free to each

member of the ASSOCIATION, and extra copies for distribution may generally be obtained from the central office in lots of 25, 50 or 100, at the rate of one cent per copy. The October number contains the admirable address of Dr. Zamenhof at the Races Congress. Single copies of this or other editions of the *ESPERANTO HERALD* will be sent on receipt of two cent stamp.

EXAMINATIONS.

THE *ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA* conducts two examinations in Esperanto, in order that students may ascertain the grade of proficiency to which they have attained and have an official diploma to certify to such proficiency. The fee for registration for the *PRELIMINARY EXAMINATION* is ten cents, the examination and diploma fee to be sent with the returned papers is \$1.25. The fee for registration for the *ADVANCED EXAMINATION* is twenty-five cents, the examination and diploma fee \$2.50. Detailed information sent upon request.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

(*Atesto pri Lernado*).

Benj. E. Jones, Cleveland, O.

Mrs. L. E. Fuller, So. Framingham, Mass.

Alvah Mote, Woodland, Mich.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

(*Atesto pri Kapableco*).

H. B. Frost, Ithaca, N. Y.

John M. Phillips, Milford, N. H.

Armando Cabrera, St. Louis, Mo.

Miss Eliza Emery, Mexico, N. Y.

DO NOT FORGET THIS.

Remember that you can put a little money in the treasury of THE *ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA*, without taking any out of your own pocket, by making use of our Subscription Agency. When you renew your subscriptions for "Everybody's," "Scribners," "Outlook," or any other magazine, or when you subscribe for one not before on your list, send your subscription through the Secretary-Treasurer of THE *ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH*

AMERICA. This will save time and money for you, since you will use but one check or money-order and one stamp, instead of several, and you will not have to look up the address of each publishing company. Nevertheless, the treasury of the ASSOCIATION will receive some profit, in the commission allowed it as a subscription agency. Please try to have your friends use this agency also, in addition to remembering it yourself. Simply send with your name and address the names of magazines desired, with check to cover cost of regular subscription price. If you subscribe for several magazines at once, special club prices can be given you, so that the magazines will cost you less than the regular rate.

DEATHS.

With profound regret for the loss sustained by THE *ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA*, the following items are recorded:—

Harold H. Hartwell, of Montpelier, Vermont, was found dead at his home, October 7th, death resulting from a hemorrhage. For nearly a year Mr. Hartwell was a most enthusiastic and active Esperantist, and has been the vice-president of the Washington County Esperanto Society since its organization. A few days before his death he told the writer that he would commence at once to plan to attend the Congress at Cracow next year. His devotion to an aged invalid mother for many years had precluded his taking part in affairs of social life, but his great love for reading in a great measure made up for such loss. He entered into the study of Esperanto somewhat reluctantly at first, but soon became an enthusiast and was one of the very few in our little band who could converse with pleasure to himself and profit to others. We shall greatly miss him; li ripozu en paco.

JNO. L. STANYAN.

Kol. Bradford mortis la 10an Aŭgusto pro pneŭmonio. Lia morto estis tute neatendita, ĉar ĉiam li ŝajnis ĝui pli ol ordinaran bonsanon, kaj precipe en lastaj tagoj sanis bone. Do lia subita morto frapis nin des pli peze kaj malĝojige.

Ni, Baltimore'aj Esperantistoj, perdis veran amikon, plej fidelan samideanon,

fervoran esperantiston, al kies memoro pro lia konstanta kaj efika helpo kaj subteno de nia afero ni estas kaj ĉiam estos kore dankemaj.

PAUL F. HOFFMAN,
Prezidanto, Baltimore Esperantista Societo.

Kun granda bedaŭro ni ekscias pri la morto de P-ro Siegfried Lederer, germana aŭtoro kaj sciencisto, kiu estis ankaŭ esperanta verkisto, kaj ĉefredaktoro de "Ĉirkaŭ la Mondo." De januaro, 1911, li estis kunlaboranto al AMERIKA ESPERANTISTO, kaj montris al nia gazeto grandan helpemecon.

Pro ĉiuj legantoj de AMERIKA ESPERANTISTO, ni esprimas al niaj samideanoj

en Germanujo kaj Aŭstrio plej sinceran simpatian pro ĉi tiu perdo, kiu estas granda perdo al la tuta esperantistaro.

LA REDAKCIO.

ESPERANTISTA EDZIĜO.

Ni deziras plenan feliĉon al Sro. H. S. Blaine, el Toledo, Ohio, kaj Fino. Mabel Andrews, el Chicago, Ohio, kiuj geedziĝis la 19an de julio, 1911. Ili loĝas ĉe 1104 Norwood Ave., Toledo, Ohio.

ESPERANTISTA NASKIĜO.

Plezure ni anoncas pri la naskiĝo de filino, Madeleine Christiane, la 4an de septembro, al Barono kaj Baronino de Menil en Parizo, Francujo.

Laborado Inter Kristanaj Esperantistoj

KRISTANA KUNVENO DUM LA SEPA KONGRESO EN ANTVERPENO.

ERE grava kunveno de Kristanaj Esperantistoj okazis vendredon, la 25an de aŭgusto, en la Reĝa Ateneo. Partoprenis samcelanoj el sep diversaj landoj. Oni decidis baldaŭ fondi internacian organizaĵon inter kristanaj esperantistoj, kaj elektis komision de kvin membroj por starigo de la regularo. La membroj estas: Sroj. W. M. Page (Skotlando), Sro. H. A. Luyken (Anglujo), Sam. Meyer (Francujo), L. E. Catlin (Usono), P. Hübner (Germanujo). Oni volonte akceptos proponojn de aliaj samcelanoj. La laboroj de la komisio estos publikigataj en "Dia Regno." Ĉiu, kiu interesiĝas pri la afero, skribu al Paul Hübner, Delbrück bei Köln, Germanujo. Oni ankaŭ eldonos poŝtkartojn kun la fotografiaĵo de la kristana kunveno en Antverpeno.

ESPERANTA KUNSIDO ĈE TUTMONDA KRISTANA CELADA KUNVENO.

La pasintan someron, pli ol dek mil delegitoj kunvenis en la fama usona somerurbo Atlantic City (ŝtato New Jersey), kaj de la sesa ĝis la dekdua de julio kunvenis ĉiutage en multaj kunsidoj. Inter la parolintoj estas Wm. H. Taft, la

prezidanto de Usono; Chas. Fairbanks, eksvicprezidanto de Usono; Champ Clark, estro de la usona "Domo de reprezentantoj;" Booker T. Washington, fama edukisto de nigruloj kaj ankoraŭ aliaj, kiuj havas nacian famon.

Tamen, la afero plej interesa al ĉiuj esperantistoj estis la kunsido pri Esperanto kaj Kristana Laboro, kiu okazis la dek-unuan de julio, en salono de la Atlantic City "Y. M. C. A." Pastro Anderson, helpa redaktoro de la "Christian Endeavor World" (Kristana Celada Mondo) prezidis, kaj faris la unuan paroladon, klarigante pri la teorio, karaktero, kaj uzado de Esperanto. Li ankaŭ montris la praktikecon de tiu lingvo por kristanaj aferoj. Post lia parolado, Sro. Lüders, el Filadelfio, legis la unuan Psalmon, kaj ankaŭ parolis, iom pli detale, pri iuj temoj jam priparolitaj de Pastro Anderson. Tiam Pastro Anderson prezentis Pastron G. H. Hubbard, misiiston el Ĥinujo, kiu rakontis al ni pri la malhelpo kiun li havis dum sia laborado en Ĥinujo, pro la diverseco de la multaj dialektoj. Li tre klare montris la grandan utilon de la internacia lingvo en tiu lando, kaj fervore konsilis ke oni lernu Esperanton.

La proksima parolanto estis Sro. R. C. Heller, el Nov-Jorko, kiu legis la

leĝoprojekton proponitan en la usona reprezentantaro,—ke la Komitato pri Instruado esploru kaj raportu pri la utileco kaj praktikeco de Esperanto en internaciaj aferoj de la registaro. Per voĉdono la ĉeestantoj esprimis aprobon, kaj petis ke Sro. Heller transdonu al la estroj de la “Domo de Reprezentantoj” ilian fortan deziron ke la projekto baldaŭ fariĝu leĝo. Fine, Pastro Catlin, el Blossburg, Pa., legis poŝtkarton de Sro. Paul Hübner, redaktoro de “Dia Regno,” kiu sendis el Germanujo sian koran saluton al la kunsido. Pro manko de tempo, la kunsido devis tuj finiĝi, tial oni ne povis fari organizon. Poste, en neformala kunsido, Pastro Catlin donis unuan lecionon en Esperanto al tiuj inter la ĉeestantaro, kiuj sciis nenion pri la lingvo. Dume, Pro. F. H. Loud, el Colorado Springs, Colo., estis aranĝinta ekspozicion de esperantaj libroj, k. t. p., en la Kristana Celada librobuto, ĉe la “Boardwalk” (konata promenejo), kaj tie povis fari grandan propagandon. Multaj personoj interesiĝis, kaj decidis lerni la lingvon.

ŜTATA KUNVENO EN NEBRASKA.

La ŝtata kunveno de Kristanaj Cela-

distoj en Nebraska okazis en Lincoln, ĉefurbo de la ŝtato, la 25an ĝis la 29an de oktobro, kun ĉeestado de proksimume 2500 delegitoj. Oni deziris havi sur la programo ion pri la internacia lingvo, kaj petis la ŝtatan esperantistan asocion ke ĝi helpu pri tio. Tial la ŝtata esperantista asocio elektis la jenajn parolantojn: Sro. C. J. Roberts, el Omaha, Konsilanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, kiu paroladis pri “Esperanto de la Vidpunkto de Komercistoj;” kaj Pastro Chas. P. Lang, el Blair, sekretario de la ŝtata asocio, kies temo estis “La Monda Lingvo kaj Monda Evangelismo.” Dimanĉon oni aŭskultis esperantan Diservon, kondukitan de Pastroj C. P. Lang kaj J. R. Bennett, helpataj de aliaj esperantistoj. Aldone, la asocio aranĝis “instituton,” por klarigi pri la internacia lingvo, disdoni propagandilojn, kaj vendi lernolibrojn, k. t. p., dum la tuta daŭro de la kunveno.

La kunveno okazis tro malfrue por ebligi al AMERIKA ESPERANTISTO ricevi plenan raporton por enpresado, tamen ŝajnas ke la esperantista parto de tiu grava kunveno estis kontentiga sukceso, kaj multe progresigis “Nian Aferon.”

Oraj Divenaĵoj

(Ĉiu responda vorto finiĝas per “oro.”)

Kio multajn homon altiras? *Oro.*

Kio la tagon antaŭiras? *Aŭroro.*

Kion ofte famuloj akiras? *Gloro.*

Kio estas de l'tago nur peco? *Horo.*

Kio necesas al feliĉeco? *Laboro.*

Kiu titol' estas multuzata? *Sinjoro.*

Kio estas tre zorge gardata? *Trezoro.*

Kion vi en ĝardeno vidas? *Floro.*

Kiu konsilas, avertas kaj gvidas? *Mentoro.*

Kio la sangon tra l'korpo fluigas? *Koro.*

Kio maŝinojn ĉiuspecajn movigas? *Motoro.*

Kiu instruas en supra lernejo? *Profesoro.*

Kiu ludadas sur la scenejo? *Aktoro.*

Kio estas pentraĵo vorta? *Metaforo.*

Kio infana armilo forta? *Ploro.*

Kiu okupas sin je legado? *Lektoro.*

Kiu ofte je parolado? *Oratoro.*

Kio facile sin eklumigas? *Fosforo.*

Estanton kaj estinton kunigas? *Memororo.*

Kio la homan nazon regas? *Odoro.*

Iufoje el la ĉielo falas? *Meteororo.*

Kio estas dikfela besto? *Kastoro.*

Kio de l'dormomastrino la pesto? *Pulvoro.*

Kio estas birdegofluganta? *Kondoro.*

Kio estas ago plaĉanta? *Favoro.*

El kio estas statu' konstruata? *Mar-mororo.*

De kiu la vesto estas farata? *Tajloro.*

Kio en sudaj akvaroj troviĝas? *Ali-gatoro.*

Kio el alkoholo fariĝas? *Likvoro.*

Kio anoncas la vizitantojn? *Sonoro.*

Kio ĉiam plaĉas amantojn? *Adoro.*

CELIA DOERNER.

For the Beginner

Is "ambaŭ" ever an adjective? Does it not seem to qualify the noun in the sentence "ambaŭ personoj venis?"

The sentence proposed shows a correct adjectival use of "ambaŭ," which, like many other pronouns, also serves as a pronominal adjective, modifying a noun as above. The only important point to be noted in regard to "ambaŭ" is that it is *not* an adverb. This must be noted because its English translation "both," like many other English words, belongs to more than one grammatical category, although it is not quite so elastic as "well" (which is noun, adjective, verb and adverb), and other similar examples. So, while the pronoun "both" is to be translated by the pronoun "ambaŭ," the adverbial "both" in the collocation *both . . . and . . .* must be rendered (as in French, Latin, etc.) by repetition of the conjunction (See Kellerman, *Complete Grammar* 26; Cox, *Commentaries* 264, 268, p. 330). When we remember that conjunctions were originally adverbs, whose force extended gradually to the whole phrase or clause, we realize how logical this use of "kaj" is. (On "ambaŭ" see also Kellerman 236, Cox 248 and p. 230. The examples given by Cox are rightly selected, although his classification is wrong.) Some illustrations of the contrasting use of this and of "ambaŭ" are:

Kaj li kaj ŝi venis. Ambaŭ atendas vin.
Both he and she came. Both will wait for you.

Mi helpas kaj lin kaj ŝin, sed mi ne amas ambaŭ el ili. *I will help both him and her, but I do not love both of them.*

Ambaŭ infanoj povas kaj legi kaj skribi.
Both children can both read and write.

Ili ambaŭ estas tre amindaj, *they both are very lovable* (the pronoun *ambaŭ* used in apposition with the personal pronoun preceding it.)

La knabo kaj lia fratino estas ambaŭ diligentaj, *the boy and his sister are*

both diligent (the pronoun *ambaŭ* used in apposition with the two nouns together).

How should we translate "by" in such an expression as "a rectangle 8x10 (eight by ten) inches?"

The following three methods may be used:

Ortangulo dek (10) colojn longa, ok (8) colojn larĝa.

Ortangulo 8 colojn je 10 coloj.

Ortangulo 8x10 coloj.

Since "de" sometimes means "from" and sometimes "by," how would you render the sentence "La domo estis aĉetita de li?"

This sentence is ambiguous without a context to show what the speaker intended. Presumably he meant "Li aĉetis la domon," or else "Iu aĉetis de li lian domon." If for some reason a passive verb must be used, or ambiguous order retained, the meaning may be rendered clear by use of "al." This care is necessary because by a wise provision of the author of Esperanto the meanings "of, from, by," etc.,—which run variously into each other in various national tongues, and are so closely allied in certain differing ways that entire separation would cause bewilderment,—are scientifically divided just enough to permit each race to master the use of the Esperanto with a minimum of effort and a maximum result of accuracy and clearness in expression.

La suno estas kaŝata al ni de nuboj, *the sun is hidden to (from) us by clouds.*

La mono estas perdita de mi, *the money has been lost by me* (i. e., I did the losing).

La mono estas perdita al mi, *the money has been lost to me* (has gone from my possession).

La monujo estis ŝtelita al mi de li, *the purse was stolen from me by him* (I was deprived of it by him).

SILENTA PARTOPRENANTO.

Itala markizo invitis la gesinjorojn de la ĉirkaŭaĵo al granda festeno, kaj tial provizis ĉiujn frandaĵojn de la sezono. Kelkaj el la gastoj jam estis alvenintaj por saluti lian moŝton, kiam la kelisto rapideme eniris la ĉambron.

"Via Moŝto," li diris, "jen staras mal-supre plej mirinda fiŝkaptisto kiu estas alportinta unu el la plej belaj fiŝoj, mi kredas, en Italujo, sed li petas tian prezon por ĝi!"

"Ne estas grava, lia prezo," ekkriis la markizo, "pagu ĝin tuj!"

"Mi farus tion, Via Moŝto, sed li rifuzas akcepti monon."

"Kion do la homo deziras?"

"Cent batojn per vergo sur siaj nudaj ŝultroj, Via Moŝto; li diris ke li ne rabatos eĉ unu baton."

Nun ĉiuj malsuprenkuris por vidi tiun ĉi strangegan fiŝkaptiston: "Kia belega fiŝo!" ekkriis la markizo.

"Kion vi deziras, mia amiko? vi estos tuj pagata."

"Ne unu pencon, Via Moŝto, mi ne akceptos monon. Se vi deziras mian fiŝon, vi devos ordoni ke oni donu al mi cent batojn per vergo sur mia nuda dorso; se ne, mi iros aliloken."

"Plivole ol perdi nian fiŝon," diris lia moŝto, "permesu ke la homo havu sian humoron. Venu!" li vokis al unu el liaj ĉevalistoj, "pagu la postulojn de ĉi tiu honestulo, sed estu malsevera je viaj battoj."

La fiŝkaptisto senvestigis sin, kaj la ĉevalisto preparis plenumi la ordonojn de sia mastro.

"Nun, miaj amikoj," ekkriis la fiŝkaptisto, "kalkulu bone, mi petas vin, ĉar mi ne avidas unu baton pli multe ol vi ŝuldas al mi."

Ĉiuj staris mirigite dum oni faris ĉi tiun agon. Fine, tuj kiam la ekzekutisto estis doninta la kvindekan baton, "Haltu!" ekkriis la fiŝkaptisto, "mi jam ricevis mian plenan porcion de la prezo."

"Vian porcion?" demandis la markizo. "Kion tio signifas?"

A SILENT PARTNER.

An Italian marquis having invited the gentry of his neighborhood to a grand entertainment, all the delicacies of the season were accordingly provided. Some of the company had already arrived, in order to pay their early respects to his excellency, when the major-domo, in a hurry, entered the room.

"My lord," said he, "here is a most wonderful fisherman below, who has brought one of the finest fish, I believe, in Italy; but then he demands such a price for it!"

"Regard not his price," cried the marquis, "pay it down directly."

"So I would, please your Highness. but he refuses to take money."

"Why, what would the fellow have?"

"A hundred strokes of the strappado on his bare shoulders, my lord, he says he will not bate a single blow."

Here they all ran down to have a view of this rarity of a fisherman.

"A fine fish!" cried the marquis.

"What is your demand, my friend?—you shall be paid on the instant."

"Not a penny, my lord; I will not take money. If you would have my fish, you must order me a hundred lashes of the strappado upon my naked back. If not, I shall go and apply elsewhere."

"Rather than lose our fish," said his Highness, "let the fellow have his humor. Here," cried he to one of his grooms, "discharge this honest man's demand; but be gentle with thy stripes."

The fisherman then stripped, and the groom prepared to put his lord's orders in execution.

"Now, my friend," cried the fisherman, "keep good account, I beseech you, for I am not covetous of a single stroke beyond my due."

They all stood suspended with amazement while this operation was carrying on. At length, on the instant that the executioner had given his fiftieth lash, "Hold," cried the fisherman, "I have already received my full share of the price."

"Your share!" questioned the marquis, "what do you mean by that?"

"Vi devas scii, Via Moŝto, ke mi havas partoprenanton en ĉi tiu afero. Mi promesis je mia honoro ke li ricevu duonon da kio ajn mi ricevis, kaj mi opinias ke Via Moŝto baldaŭ konsentos ke estus domaĝo fortrompi lin de unu bato."

"Nu, diru al mi, mia amiko, kiu estas ĉi tiu partoprenanto via?"

"Li estas la pordisto, Via Moŝto, kiu gardas la eksteran pordegon de via palaco. Li rifuzis permesi min enveni, escepte kondiĉe ke mi donu al li duonon da tio kion mi ricevos pro la fiŝo."

"Ho, ho!" ekkriis la markizo, kun ridego. "Je la beno de Ĉielo, li ricevos duoble sian postulon!"

Oni venigis la pordiston kaj senvestigis lin, post kio du ĉevalistoj batis lin ĝis kiam ili faris lin taŭga por fariĝi dua Bartolemeo. La markizo tiam ordonis al sia kelisto pagi dudek librojn al la fiŝkaptisto, kaj petis ke tiu vizitu lin ĉiujare por ricevi tioman sumon, kiel rekompenco, por la amika servo kiun li faris.

El la angla tradukis

WILLIAM MASON.

"Why, my lord, you must know I have a partner in this business. My honor is engaged to let him have half of whatever I should get; and I fancy your Highness will acknowledge by and by, that it would be a thousand pities to defraud him of a single stroke."

"And pray, my friend, what is this same partner of yours?"

"It is the porter, my lord, who guards the outer gate of your Highness's palace. He refused to admit me, but on the condition of promising him the half of what I should get for my fish."

"O, ho!" exclaimed the marquis, breaking out into a laugh, "by the blessing of heaven, he shall have his demand doubled to him in full tale."

Here the porter was sent for, and stripped to the skin, when two grooms laid on him, until they rendered him fit to be sainted for a second Bartholomew. The marquis then ordered his major-domo to pay the fisherman twenty pounds, and desired him to call yearly for the like sum, in recompense of the friendly office he had rendered him.

Legendo

EL "EVANGELINE" DE HENRY WADSWORTH LONGFELLOW

Foje, en urbo antikva, mi ne memoras la nomon,
 Staris sur alta kolono, meze de l' placo publika,
 Bronza statu' de l' Justeco, pesilon en mano maldekstra,
 Glavon en dekstra, por montri, ke super la leĝoj de l' lando,
 Super la koroj kaj hejmoj de l' homoj, regas Justeco.
 En la pladetoj, nestojn konstruis la birdoj, kaj kantis,
 Eĉ ne timante la glavon, brilantan en lumo de l' suno.
 Sed, en la daŭro de tempo, la leĝoj fariĝis muljustaj;
 Fine, Justeco pereis, kaj cedis la lokon al Forto,
 Kaj la fortuloj subpremis la malfortulojn, kaj regis.
 Kvazaŭ per fera bastono. Tiam, en dom' de nobelo,
 Perla kolringo perdiĝis, kaj post ne tre longe, suspekto
 Falis sur orfan knabinon, tie servantan en domo.
 Si, kondamnite al morto, post nur mallonga juĝado,
 Ĉe la pied' de' statuo prenumis senplende la juĝon.
 Kiam ĉielen al Di' la spirito senkulpa forflugis,
 Super la urbo ventego leviĝis; kaj fajro de fulmo
 Frapis la bronzan statuon, forjetis de l' mano maldekstra,
 Sur la pavimon apudan, la pladojn de tiu pesilo;
 En kies eta kavaĵo troviĝis la nesto de pigo,
 Kun la kolringo plektita en siajn murojn argilajn.

El la angla tradukis

FARNSWORTH WRIGHT.

Tro Multe da Bona Afero

LONGEDAŬRA kaj zorga esploro rajtigas min konstati, ke ĉiu landa popolrakonto malsimilas al alia nur nuance. Ĉe la kameno, ĉirkaŭ kampfajro, kaj en tendaro de migremaj gentoj, kies vaga vivado kaj beduena vivmaniero evoluigas fabelojn, la esploranto trovos rekompenco. Notinda estas tio rilate la japanan legendaron. En la daŭro de tiea izoleco, tiaj legendoj fariĝis grandnombraj. Kvankam la japano estas humoramanto, tamen li ne estas spritulo. Laŭ japana vidpunkto, la spritaĵo mokridas, sed la humoraĵo kunridas. Tiu lando de "la nevenkebla vireto" estas, paradokse, la ludloko de la "plenaĝa infanaro ridetanta."

Post foresto dudekjara, mi ameme postenrigardas ĝis hela, sunradia tago, kiam mi eniris foireton, ĉe urbo borde de la japana Mezmara. Mi estis kiel eble plej lakone parolinta. Mia enlanda kunulo penis fidigi la ĉeestantojn jene:

"Tiu ĉi kompleza barbarulo"—tiu estis mi—"estas nura viro, kaj nepre ne estas tiel malbona kiel li aspektas. Li ne estas ĉiam kolera kiam li ŝajnas malbela. Tia estas laŭnatura mieno de ĉiuj eksterlanduloj."

De tiam, ni ĉiuj "esperantisme" (kvankam iom anakronisme) kunfratiĝis. Nun alvenas vaganta kantistino: ŝi ekkantadas, kun "samiŝena" akompanado. Jen la unutona historieto, kiun mi aŭdis en *Mitajiri*, ĉe la *Suwo Nada*, la enlanda maro de Japanujo. Mi ĝin tradukas kiel eble plej laŭvorte:

Mi kantas pri *O Inari Sama* (efektive la Riza Dio, sed ankaŭ la petolema vulpineto de japanaj legendoj). Mi rakontas pri epoko, kiam ankoraŭ ekzistis feinoj, kontraŭstarantaj la kaŝitajn agojn de malamindaj koboldoj. Ĉu tia epoko efektive ekzistis? Plenkore mi kompatas tiun, kiu neniam aŭdis pri tia sorĉlando. Sen tia patrino lulrakonto, oni ne sentus skrupulojn kontraŭ ĉiuspecaj krimoj; oni ja estus laŭmorale ĝiba! Aŭskultu, do! Mi kantos! Interlinie

troviĝos moralo laŭ ĉies spirita kalibro:

En antikva tempo, *O Inari Sama* trovis plezuron en ruza artifikado kontraŭ nekredemuloj. Sin farinte nevidebla, ŝi erarigis la simplanimulon.

En nemulthoma arbaro kunloĝis geedzoj maljunaj, kies gefiloj jam disiris. La tempo pasis; la sorto estis rabinta al ili ĉiujn kunulojn. La pratempa sorĉlando jam estis nebuleta memoro, kaj sur iliaj vizaĝoj jam gravuriĝis sulkoj. Sopire, silente, iom sensenteme, ili atendas la kison malvarman de la mortanĝelo. Tage, vespere, malespero regas. Tamen, malgraŭ ĉio, maljuneco ne tro arde sopiras al detruigo. Male, ĉe alproksimiĝo de la malhela vizitanto, disreviĝo ekvenas, kaj tial, nia inda paro toleras la malbelajon. Efektive, la transrivera krepusko aspektis pli nigra ol la ĉi tiea dubelumo. Pro tio, la getimemuloj diligente serĉadis la ĉiutagajn vivrimedojn.

Foje, la edzo prenis la akvositelon, eliris el la domo, kaj forpaŝis por iri al fonto. Tial ke la paŝetoj iom ŝanceliĝas, kaj li laŭiras la vojon profunde meditante, li rekte antaŭen marŝas, forgesante ke la vojeto al la celata loko deflankiĝas. Subite liaj pensoj cedis al mirego: Lia kapo forte frapis ion. Kion? Nenio aperas. Vere, li nun estas marŝanta tra densa, dornplena arbeto. Plie, la vojo mem klare vidiĝas. Kio do lin haltigis? Nur preskaŭ neaŭdebla rido respondis lian pensdemonon, kaj li tute ne ekpensis pri *O Inari Sama*. Sendube li estas perdinta la vojon, ĉar tiu ĉi ne estas la loko celata. Li frotis la okulojn, ĉirkaŭen rigardis, kaj vidis—brilantan fonton. Daŭradas tiu maltrankviliga rido, kiu lin turmente sekvas, eĉ minacas, kaj preskaŭ paralizas al li la volon. Kion fari?

Tamen, li celas ĉerpi akvon, kaj la japano ne estas timemulo. Post nelonga hezitado, li klinis la kapon kaj estis trinkonta, kiam aperis, kvazaŭ en spegulo, kortuŝanta vidaĵo: jen vizaĝo traplugita de sulketoj; maldensa hararo, blanka kiel neĝo; okuloj interniĝintaj kaj nebri-laj. Efektive, li ekvidis la velkitan res-

taĵon de si mem, antaŭe belega junulo. Faligante larmojn, li ĝissate trinkis, pro premanta soifo. Ree sonis la ridaĉo! El nenie, sed el ĉie. Mallevinte la kapon, li ekvidis en la akvo vizaĝon de la plej bela junulo, kiun ĝis nun li iam estas vidinta. Versajne, iu junulo ekrigardas de super lia ŝultro. Suprensaltante, li tremis de kapo ĝis piedoj, ĉar neniuj estas tie. Li staras sola. Tamen, daŭre sonas tiu mokema ridaĉo. Jes, io alia okazis: li ne plu sentas kiel maljunulo. La tuta ĉirkaŭaĵo kvazaŭe aŭreolas novan lumon. Fleksebleco anstataŭas la rigidecon de la tempo pasinta. Ĉiu membro nun funkciadas same kiel en antaŭlonga juneco. Pro ĝojo li laŭtvoĉe ekkriis, kaj jen nova strangajo: lia voĉo mem aliiĝis, kaj la eĥo reĵetis junulan voĉon! Tamen, senintermanke ondumadas tiu konfuziga ridaĉo.

Tuj kiam pasis la unua miro, li ree malsupren kliniĝis, kaj duafoje vidis la saman belulon. Sed nun li pli miris, iel kredante ke antaŭ longe li renkontis tiun junulon,—kie, li ne ĝuste rememoris. La rebrilaĵo similis iun el la malproksima estinteco. Ĉu dum antaŭa ekzistado? Mieno plena je mirado, kunmiksita kun timo, nun aperas en la akvo. Trian fojon li multfoje supren malsupren rigardadis. Ĉiam ĉio estis sama. Fine, tute ne komprenante, sed opiniante ke ne indas plu pripensi la kialon,—ĉar sen ia dubo li jam rejuniĝis,—li ĝoje ĉerpis la vivdonantan akvon, kaj ekrapidis hejmen.

Nun, ve al li! Malbonŝance li faletis, elverŝis la akvon kaj rompis la sitelon. Jen, fulmosimile senvualiĝis la mistero: li ekkomprenis la ridan sonon. *O Inari Sama* trompis lin, flankenirigis lin, baris al li la vojon, ridadis, kaj momente bonfarinte al li, ŝi denove ekpetolas! Tamen, li estas japano. Ĉion ignorante krom la mirinda rejuniĝo, kaj preskaŭ senspire, li sin ĵetegis kontraŭ la pordejon de sia domo kaj balbutante "Mi trovis la fonton de la vivo!" li alproksimiĝis al la edzino.

Strange! Ŝi ne respondas. Nur iom distrita kaj laca ŝi ŝajnas. Malrapide leviĝante (ĉar la artikoj knaris same kiel neŝmiritaj radoj), ŝi demandas raŭk-

voĉe: "Kio okazis? Kiu tiel nerajte invadas la hejmon de japanino? La virina hejmo estas virina sanktejo."

Nun siavice la edzo miras kaj ekkrias: "Nu, friponulino, kio okazis al ci? Kion ci diras? Kio okazis, sensaĝulino? Ĉu ci ne konas la propran edzon? Ĉu ci ja freneziĝis?"

Unue, ŝi ne povis diri vorton. Poste, regajninte aplombon, ŝi respondis ironie: "Ho, jes! Bone mi konas mian maljunulon, sed,—sed,—lasu min ree vin rigardi! Verdire, strange vi similas al mia edzo, je la tempo kiam mi edziniĝis, ĉe la edziĝa soleno. Tamen, antaŭ nur duonhoro, li eliris maljunulo. Klarigu, ĉar mi ektimas! Eble mi jam freneziĝas."

Respondis la viro, klarigante kiamaniere li deflankenigis, alvenis la necelitan fonton, sattrinkis, kaj nun nur plendas pri la sorto, ke li perdis tiun vivigan akvon. Li aldonis:

"Tamen, ankoraŭ mi timegas. Mi ne povas ne kredi ke *O Inari Sama* artifikis kontraŭ ni, ĉar mi aŭdadis la senĉesan ridaĉon, kaj—"

Sed la virineto jam estis eltrovinta ion gravegan, la eblecon sin beligi; kaj nepre ŝi profitos tiun maloftan okazon. Do, salte leviĝinte, kvazaŭ ŝi estis englutinta aron da litrisortoj, dorlote sin envolvinte en sia kimono, kaj senbridigante sian langon: "Ĉu jes, ĉu ne, mi kuraĝas veti ke mi venkos tiun koboldon," ŝi eliris el la domo, tute ne haltinte, kvankam nevigle kaj iom lame, nur postulante ke la edzo tie restu por prizorgi la mastrumadon.

Jam pasis duonhoro, horo, du, tri horoj, kaj nun vesperiĝas; sed ankoraŭ ne revenas la virino. Ektimas, ekploras la edzo. Tamen, li estas bonordigita edzo, kaj ne kuraĝas malobei Sian Edzinan Moŝton. Li ne kuraĝas eliri por serĉi. Ĉiam esperante, atendante la revenon de sia edzino, li tien kaj reen paŝadas. Nur premanta silento regas. Li aliris la pordejon, supren rigardis, (ĉar li havis nenion alian por fari), sed ricevis nenian helpon. La blua ĉielo restis blua, nun delikate borderata de la vesperruĝo rapidanta al nokta krepusko. Grakas la ranoj, ekzumadas la noktaj insektoj. Ju pli li ekscitiĝas, des pli sentis li la kor-

premantan solecon. Nenio akcelas solvon de la mistero. Kiam li ne povis pli longe elporti tian dolorigan sufokpremecon, li rapidis laŭlonge de la nun konata vojeto, kaj baldaŭ atingis la fonton. Ĉien rigardinte, denove li miregis: jen l'arbareto, jen ŝtonegoj, jen la fonto, kaj jen, el malpleneco eksonas tiu sorĉa sangmalfluidiga rido! Tamen, krom li mem, neniu vidiĝas. Svarmas kaj brilas la steloj, sed la steloj tute ne gvidis la tiaman homaron. Nia viro ekkoleris, kiel kutimas viro kiam nenio alia estas tuj farebla. Plie, laŭ vira fatalo, mankas al li konvenaj vortoj. Ĉu preĝi, ĉu grumbli, li ne povis elekti, kaj do li ree agas vire: li ekblasfemas. Sed io devas esti tuj farita, tial li agis senprokraste: li ekgratis la kapon, ne posedante hararon aranĝeblan.

Ĉio pli-malpli baldaŭ finiĝas. Ideo traboris lian kranion, invadis la cerbon. Li ekmeditas, ankoraŭ virmaniere: "Kiel kompatinda estas mi! L' edzinon per-

dinta; denove junulo; eble jam liberulo; belega vidvo inter granda nombro da belulinoj; mi ja—"

Kaj tiam io lin faletigis. Preskaŭ li svenis; laŭte li ekkriis. Nenio, krom la eĥo kaj tiu sama ridaĉo,—tiam infaneta plorgemo! Jen, li estas falinta kontraŭ ion kaŝitan en la verda herbejo.

La kompatinda tro avida edzineto estis trinkinta tro multe de la viviga rejuniga akvo. Fariĝinte pli junaspekta, ŝi englutis plengorge duan, trian fojon, kaj, kompreneble, laŭgrade juniĝis kaj malfortiĝis, ĝis kiam ŝi similis al vera, eta suĉulino. Kaj la kompatinda estaĵeto ne povis plu atingi la fonton por sin tute estingi. Ree la senanima voĉo de la koboldo ondumadis tra la aero, ĉiam ridante, kaj nun aldonante la vortojn: "Povas esti tro multe da bona afero."

Jes, *O Inari Sama* nenian maltrafas.

GEORGE H. APPLETON.

Book Reviews

LA REĜO DE LA ORA RIVERO, by John Ruskin. Translated by Ivy Kellerman, A. M., Ph. Dr. No. 18 of the Esperanta Biblioteko Internacia. 41 pages. 10 cents, postpaid.

The election of one of the writings of John Ruskin for translation was a happy choice, for Ruskin is one of the very great masters of the English language, and "masterful" English, in the hands of a careful and competent translator, becomes "masterful" Esperanto. Here in "The King of The Golden River," we have an example of the purest English rendered into the purest Esperanto, with all the beauty of style, all the grace and charm of expression, which so distinguish the original, conserved.

How well fitted is Esperanto for highly descriptive writing is made evident in Chapter Third of this story, wherein is pictured the wonderful region through which one of the Black Brothers travels on his way to the Golden River. Certain paragraphs in this chapter will be perused by the reader with a new appreciation for the "ĉiopoveco" of our language.

H. S. H.

SINJORO HERKULES, by Georg Belly. Translated by H. Arntz and M. Butin. No. 19 of the Esperanta Biblioteko Internacia. 40 pages. 10 cents, postpaid.

The characters of this amusing one-act burlesque are five men and two women, the scenery is simple, and the action lively enough for even a non-esperantist audience to follow the plot and enjoy it, especially if a brief synopsis has been given by way of prologue or printed on the program. A presentation of this,—preceded by "Ĝis la Revido" as a curtain raiser to lead the audience gradually from English into Esperanto,—should make an excellent entertainment, both for pleasure to esperantists and for propaganda among those who are esperantists-to-be.

F. H. L.

DEMANDARO PRI LA HISTORIO, LITERATURO KAJ ORGANIZAĴOJ DE ESPERANTO, by R. de Ladevèze. 84 pages. 35 cents, postpaid.

An admirable summary of facts concerning Esperanto, compiled mainly to aid those who need the material for examination, or for lectures, articles, etc., and wish at the same time to receive prac-

tice by reading them in the language itself. Although Esperanto grows so rapidly that statistics begin to be out of date almost before they are published, yet this "Demandaro" is a welcome addition to our literature.

J. F. M.

LA VENDETTA, by H. de Balzac. Translated by Marcel Merckens. With portrait of the translator. 120 pages. 35 cents, postpaid.

This pathetic picture of Corsican feud in Parisian setting is one of the widely read productions of that master of short stories, the incomparable Balzac. The Esperanto version is an excellent one, its style being such that we may call this a real translation, and the misprints and errors being so few as to be quite negligible. It is a melancholy fact that the translator never saw the printed book, but gave the last direction for its publication while on his deathbed, in a final struggle with tuberculosis.

LA KONFESO, by Tolstoi. Translated by M. S. Tenner, edited by V. N. Devjatnin. 87 pages. 35 cents, postpaid.

A book of religious and philosophic introspection, with the strain of sadness to be expected from Slavic sources. We are assured by its editor, the well-known Russian esperantist poet, that it may be accepted as a true rendering of the original, and the flaws in the Esperanto are too few to disturb the average reader.

TRADUKOJ TRI, by M. McLean Helliwell. Translated by L. deL. Helliwell. 55 pages. 25 cents, postpaid.

Another addition to Esperanto literature from new-world sources, the three Canadian stories in this little book form interesting reading. American literature is often said to be in its youth because it consists more largely of simple stories than of wrestling with problems promethean or otherwise, and prefers the "happy ending" to the tragedy, the healthy rather than the morbid. This vigor and simplicity of youth seem well exemplified in the quality of stories chosen for translation in the book under consideration.

LA MALSANULO PRO IMAGO, by Mo-

lière. Translated by rector W. Velten. 98 pages. 15 cents, postpaid.

This famous comedy, which for three hundred years has remained one of the classics which "everybody reads" in the French or in some sort of translation, will now be read with still more interest and pleasure, since we can peruse it in a satisfactory Esperanto version.

H. S. H.

FUNEBRA PAROLADO PRI LOUIS DE BOURBON, PRINCE DE CONDE, by Jacques-Benigne Bossuet. Translated by Louis Bastien. 69 pages. 30 pages, postpaid.

Such rendering of a noted example of seventeenth century French gives opportunity to read in Esperanto the words of one of the skilled eulogists of history. This funeral oration, delivered in Notre Dame by the order and in the presence of Louis XIV, is an excellent example of eloquence.

KION LA VIVO ALPORTIS, by Dr. Stanislav Schulhof. With foreword by Marie Hankel. 30 pages. 15 cents, postpaid.

The internationality of Esperanto is well instanced in this, that a German poet has written the introduction to these ten poems of a Bohemian poet. All who have read Dr. Schulhof's previous work will enjoy the little book, which is daintily gotten up with two-color printing, wide margins, etc.

LIBRO DE KANTOJ, by H. Heine. A collection of translations by various writers. 24 pages. 10 cents, postpaid.

This little collection is No. 3 of a series, of which "Propraj Nomoj" by Prof. Christaller is No. 2, and "Kongresa Parolado de Zamenhof en Washington" is No. 1.

ALINE, by C. F. Ramuz. Translated by René de Saussure. 150 pages. 60 cents, postpaid.

A Swiss story of peasant life, in most unlovely aspect, ending with suicide. One turns with relief to reading on more cheerful themes, after this gloomy picture of the hopelessness of the peasant's social situation.

Book Department

Prices given are net. When postage is given after net price, this amount must be included in remittance. Terms, cash with order. No exchange on local checks. One-cent stamps accepted for small amounts. Address all letters and make all remittances payable to AMERICAN ESPERANTIST CO., WASHINGTON, D. C.

TEXT BOOKS

(To secretaries of Esperanto Clubs, to Organizers and Agents, the American Esperanto Book will be sold at a discount of 25% if five or more copies are purchased at one time. Clubs and classes using other text-books, whether in English or other language, will be allowed a discount when a number of the same book is ordered at one time. Amount of discount varies with the book and quantity desired, and will be stated upon request giving this information.)

- AMERICAN ESPERANTO BOOK*, Arthur Baker, cloth ***1.00.
COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO, Ivy Kellerman, A. M., Ph. D., cloth **1.25.
ESPERANTO AT A GLANCE, Privat, paper \$.15.
ESPERANTO IN FIFTY LESSONS, Edmond Privat, cloth *.50.
ESPERANTO FOR THE ENGLISH, Franks & Bullen, cloth *.50.
ESPERANTO SELF-TAUGHT, Wm. Mann, cloth *.50.
INTRODUCTION TO ESPERANTO, Arthur Baker, **.08, dozen **.60.
LA ESPERANTA KUNULO, J. W. Wood, *.25.
LESSONS IN ESPERANTO, Geo. W. Bullen, paper *.25.
STUDENT'S COMPLETE TEXT-BOOK, J. C. O'Connor, cloth *.50.
THE ESPERANTO TEACHER, Helen Fryer, paper **.20.

DICTIONARIES

- ESPERANTO-ENGLISH*, Motteau, boards **.60, postage .05.
ENGLISH-ESPERANTO, Hayes and O'Connor, boards **.60, postage .05.
ENGLISH-ESPERANTO, J. Rhodes, 600 pages, cloth *2.00.
VORTARO DE ESPERANTO, Kabe, cloth *1.10, postage .10.
PLENA VORTARO, Esperanto-Esperanto kaj Esperanto-Franca, E. Boirac, 2 vols., paper, each volume *1.15, postage .09; supplement *.40, postage .05; both volumes and supplement bound together *3.50, postage .23.
ENCIKLOPEDIA VORTARETO ESPERANTA, Ch. Verax, bound *1.65, postage .15.

GENERAL LITERATURE

- A...B...C... (Orzesko), Ender, *.15, postage .02.
ADVOKATO PATELIN (Brueys, Palaprat), Evrot, *.20, postage .02.
ALADIN aŭ LA MIRINDA LAMPO, Cox, *.16, postage .02.

- ALICIO EN MIRLANDO* (Carroll), Kearney, paper, .30, cloth .70, postage .05.
AMA BILETO (Balucki), Ender, .15.
ANGLA LINGVO SEN PROFESORO (Bernard), Moch, *.27, postage .03.
ASPAZIO (Svjentohovski), L. Zamenhof, *.65, postage .07.
L'AVARULO (Moliere), Meyer, *.20, postage .03.
AVE PATRIA, MORITURI TE SALUTANT (Reymont), Dr. Leono Zamenhof, .12, postage .02.
LA BARBIRO DE SEVILLA aŭ la Senefika Antaŭzorgo (Beaumarchais), Meyer, *.28, postage .02.
LA BATALO DE L' VIVO (Dickens), Zamenhof, paper *.30, postage .03, bound *.60, postage .04.
BILDOLIBRO SEN BILDOJ (Andersen), Lederer, bound .30, postage .03.
BLINDA ROZO (Conscience), Van Meikebeke, .30, postage .04.
BRAZILIO, Backheuser, .35, postage .04.
BUKEDO, Charles Lambert, 157 pages, paper *.55, postage .05.
CIKADO ĈE FORMIKOJ (Labiche and Legouve), Chaumont Esperanto group, *.18, postage .02.
"CONSILIUM FACULTATIS" (Fredro), Grabowski, *.28, .02.
LA DEVO (Ernest Naville), Rene de Saussure, *.48, postage .02.
DIVERSAJOJ (Rosny, Lemaitre, de Maistre), Lallemand and Beau, **.40, postage .05.
DON JUAN (Moliere), Boirac, *.40, postage .03.
DR. JEKYLL kaj SRO. HYDE (Stevenson), Morrison and Mann, *.35, postage .05.
EDZIGA FESTO EN KAPRI (Heyse), Meier, *.35, postage .03.
EKZERCARO of Dr. Zamenhof, with key by J. Rhodes, paper, *.35.
ELEKTITAJ FABELOJ (Grimm), Kabe, *.50, postage .05.
ELEKTITAJ FABLOJ (la Fontaine), Vailant, **.22, postage .03.
ELEKTITAJ POEMOJ (Petofi), Fuchs, *.20, postage .02.
EN FUMEJO DE L' OPIO (Reymont), Kabe, .15, postage .02.
EN MALLIBEREJO (Ĉirikov), Kabe, **.12, postage .02.
EN RUSUJO PER ESPERANTO, A. Rivier, *.40, postage .05.
EN SVISLANDO (various Swiss authors), Ramo, *.95, postage .10.
ENEIDO (Virgil), Vallienne, *.85, postage .05.
ESPERANTA SINTAKSO, P. Fruictier, paper ***.40, postage .05.
ESPERANTAJ PROZAJOJ, various authors, paper **.70, postage .05.

- ESPERANTISTA KANTARO, Meier, *.30, postage .03.
 ESPERANTO-KANTARO, .10, postage .01.
 EVANGELIO LAŬ SANKTA JOHANO, Lowell, Grinstead & Anderson, *.08, postage .01.
 EVANGELIO SANKTA MATEO, Mielk & Stephen, **.15, postage .03.
 LA FARAONO (B. Prus), Dr. K. Bein ("Kabe"), paper, 3 vols., each **.60, postage each .10; Half morocco, complete in two volumes *4.00, postage .25.
 FATALA SULDO (L. Dalsace), E. Ferter-Cense, *.90, postage .10.
 FOLIOJ DE LA VIVO (S. Rusinol), A. Sabadell, *.30, postage .03.
 FORMORTINTA DELSUNO (Vermant-dere), Van Schoor, *.70, postage .05.
 FRAZARO, Henri de Coppet, *.30, postage .03.
 FRENEZO, Pujula, *.28, postage .02.
 FUNDAMENTA KRESTOMATIO de la lingvo Esperanto, edited by Dr. Zamenhof, paper **.100, bound *1.40, postage .10.
 LA GASTO, Sino. Vallienne, *.15, postage .02.
 GENEZO, Dr. Zamenhof, *.52, postage .08.
 GEORGO DANDIN (Moliere), Zamenhof, *.35, postage *.02.
 GUSTAF VASA, Schmidt, *.45, postage .05.
 GIS LA REVIDO, Noble, dozen, postpaid, **.50, single copy .05.
 HAMLETO, *Reĝido de Danujo* (Shakespeare), Zamenhof, *.50, postage .05.
 HIMNARO, Butler, *.16, postage .03.
 IFIGENIO EN TAURIDO (Goethe), Zamenhof, **.60, postage .05.
 IMENLAGO (Theodor Storm), Alfred Bader, *.20, postage .02.
 INTERNACIA KRESTOMATIO, Kabe, paper *.35, postage .05.
 INTERNATIONAL LANGUAGE, *past, present and future*, Dr. W. J. Clark, *1.00, postage .05.
 LA INTERROMPITA KANTO (E. Orzesko), Kabe, *.20, postage .02.
 KAATJE (Spaak, Van der Biest, **.70, postage .05.
 LA KARAVANO (Hauff), Eggleston, .30, postage .03.
 KARMEN (Merimee), S. Meyer, *.30, postage .05.
 KIEL PLACAS AL VI (Shakespeare), Kellerman, paper ***.50, flexible green leather ***1.00, postage .05.
 LA KOLOMBA PREMIO (Dumas), Papot, ***.20.
 KOMERCAJ LETEROJ, P. Berthelot & Ch. Lambert, *.15, postage .02.
 KONDUKANTO AL LA STACIA PILKLUDO, Erik, *.25 postpaid.
 KONDUKANTO KAJ ANTOLOGIO, Grabowski, *.55, postage .05.
 LA KVAR EVANGELIOJ, Pastro Laisney, *.40, postage .06.
 LINGVAJ RESPONDOJ, Dr. Zamenhof, *.22, postage .03.
 MAKBETO (Shakespeare), Lambert, *.50, postage .07.
 MARTA (Orzesko), Zamenhof, *.95, postage .10.
 MINNA DE BARNHELM aŭ Soldata Felico (Lessing), Reinking, *.40, postage .05.
 MISTERO DE DOLORO (Gual), Pujula, **.55, postage .05.
 MISTEROJ DE AMO, Nadina Kolovrat, with portrait, .30, postage .04.
 LA MONAĤEJO ĈE SENDOMIR (Grillparzer), Meier, .30, postage .02.
 LA MOPSO DE LIA ONKLO, Chase, ***.20.
 MORALA EDUKADO de la popola infano, Baronino de Menil, .28, postage .02.
 MORITURI VOS SALUTANT (Papazjan), Davidov, .12, postage .01.
 NAŬ HISTORIOJ PRI L' AUTORITATO ("Multatuli"), J. L. Brunijn, *.18, postage .01.
 PAGOJ EL LA FLANDRA LITERATURO, *.40, postage .05.
 PATRINO ANSERINO, Stoner, **.25, postage .02.
 PATROJ KAJ FILOJ (Turgenev), Kabe, **.70, postage .05.
 POLA ANTOLOGIO, Kabe, *.55, postage .05.
 POLIGLOTA VADE MECUM DE INTERNACIA FARMACIO, Celestin Rousseau, 1.80, postage .20.
 LA PREDIKANTO, Dr. Zamenhof, *.20, postage .03.
 PREDIKO SUR LA MONTO, John Beveridge, *.06, postage .01.
 PRI APENDICITO (Morris), Besemer, .10 postpaid.
 PROGRESADO DE LA PILGRIMANTO (Bunyan), J. Rhodes, *.40, postage .05.
 PROVERBARO ESPERANTA, M. F. Zamenhof, *.50, postage .05.
 PROZO KAJ VERSOJ, Vincente Inglada, *.55, postage .05.
 PSALMARO, Dr. Zamenhof, *.65, postage .10.
 LA RABISTOJ (Schiller), Zamenhof, **.60, postage .05.
 RAKONTO KAJ ADVENTURO, Hall & Barroll, ***.15.
 RAKONTOJ AL MIA BELULINO (Jean Bach-Sisley), Toucheboeuf, *.50, postage .05.
 RAKONTOJ PRI FEINOJ (Charles Perault), Sarpy, *.27, postage .03.
 REGO DE LA MONTOJ (Ed. About), Gaston Moch, illustrated by Dore, *.90, postage .10.
 LA REVIZORO (Gogol), Zamenhof, *.42, postage .08.
 LA ROMPANTOJ, Pujula, illustrated, *.28, postage .02.
 SENTENCOJ DE SALOMONO, Dr. Zamenhof, *.40, postage .05.
 SHERLOCK HOLMES EN SERVO DE LA HISPANA TRONO (Vavris), Kuhn, Prochazka, **.23, postage .02.
 SUB LA MEZNOKTA, SUNO, Lehman Wendell, paper ***.35, cloth ***.60.
 SUB LA NEGO (J. J. Porchat), J. Borel, **.30, postage .05.
 SUFERO (Camen Sylva), Lederer et al., ***.28, postage .02.
 SI KLINIGAS POR VENKI (Goldsmith), Motteau, bound, *.40, postage .05.
 TRA LA ESPERANTA LITERATURO *.30, postage .03.

TRI UNUAKTAJ KOMEDIOJ, Kotzebue, Williams Hankel, **.25, postage .03.
 UNUA LEGOLIBRO, Kabe, paper, **.50, postage .05.
 LA VENTEGO (Shakespeare), Motteau, bound, *.70, postage .04.
 VERSAJOJ EN PROZO (Turgenev), Kabe, *.30, postage .03.
 LA VIRINETO DE LA MARO (Andersen), Dr. Zamenhof, *.40, postage .05.
 VOJAGO INTERNE DE MIA ĈAMBRO (Maistre), S. Meyer, *.20, postage .02.

ESPERANTA BIBLIOTEKO INTERNACIA

"The volumes of this series contain easy reading matter by the most famous Esperanto writers of all nations. Because of the model contents and the extremely low price they are especially to be recommended for practice courses as well as for private work, and should not be lacking in anyone's library."

Each Number .08, postage .02; ten or more numbers or copies in one order .06 each, postage for ten (.10).

- No. 1. Legolibreto, J. Borel.
- No. 2. Fabeloj de Andersen. Skeel-Girling.
- No. 3. Bona Sinjorino (Orzesko). Kabe.
- No. 4. Rusaj Rakontoj (Mamin Sibirjak). Kabanov.
- No. 5. Don Kihoto en Barcelono (Cervantes) Fr. Pujula y Valles.
- No. 6. El la Biblio (Selections). Dr. Zamenhof.
- No. 7. El Dramoj (Selections). Dr. Zamenhof.
- No. 8. El Komedioj (Selections). Dr. Zamenhof.
- No. 9. Praktika Frazaro. J. Borel.
- No. 10-11 (double number). Japanaj Rakontoj. Cif Toŝio.
- No. 12. Reaperoj (Ibsen). Act. 1. O. Bünnemann.
- No. 13. Bulgaraj Rakontoj At. D. Atanasov.
- No. 14-15 (double number). Amoro kaj Psihe (Apuleius). Emilo Pfeffer.
- No. 16. Komerca Korespondo. J. Borel.
- No. 17. Konsiloj pri Higieno (Stolle.) J. Borel.
- No. 18. La Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin). Dr. Ivy Kellerman.
- No. 19. Sinjoro Herkules (Belly). E. Arntz and M. Butin.

DEZIRAS KORESPONDI

S-ro Alcino Silva, Soa Vicente, Madeira.
 S-ro Andres M. Oliva, Leutenanto Rurals Gvardio, Colon, Cuba.
 S-ino H. M. Torrey, 1041 Gr. Traverse St. Flint, Mich.
 H. M. Torrey, Carrier 12, Flint, Mich.
 S-ro Whipple Bishop, Kahoka, Mo.
 S-ro Clifford J. Laube, Rico, Colo.
 S-ro Wm. Mason, Cashier Educational Dept., Albany, N. Y.
 S-ro John C. Vasselin, Blossburg, Pa.

ALIA URBO PROVOS ESPERANTON.

Al ĉiuj Esperantistoj kiuj deziras ian ajn informon pri urbo Tacoma au ĝia ĉirkaŭaĵo, nia komerca klubo estas nun preta respondi en *Esperanto*. Ni esperas ke ĉiuj interesataj prenos ĉi tiun okazon por informi sin pri la vasta kaj mirinda Okcidento. La Okcidento estas la estonta lando; Washington estas la ŝtato de promeso, kaj senhezite ni povas rekomendi Tacoma' kiel la plej belega kaj la plej alloga urbo en nia ŝtato. Ĝi estas moderna urbo kun pli ol 100,000 loĝantoj. Ĝia alloga ĉirkaŭaĵo, ĝia milda klimato (somera temperaturo 60-65°, vintra 10-15°), ĝia beleco kaj pureco igas ĝin ideala urbo por la hejmsercanto. Ke tio estas fakto atestas la ĉeesto en nia urbo de multe da progresemaj alianduloj. Skribu hodiaŭ al *Commercial Club, Tacoma, Washington, U. S. A.*

ESTAS MALFERMITA POR LA JARO 1912 ABONO AL LA GAZETO

„La Ondo de Esperanto“

(laŭ la adreso: Moskvo, Rusujo, Tverskaja, 26)

Dum la IV-a jaro de sia regula funkciado „La Ondo“ senpage donos al siaj abonantoj, krom 12 n-roj (16—20 paĝaj) la speciale por tiu celo tradukitan de s-ino M. Sidlovskaja ĉefverkon de rusa literaturo:

„Princo Serebrjanij“ de TOLSTOJ

(352-paĝa, grandformata librego, kies prezo por la neabonantoj estos afrankite Sm. 1,60) Literat. konkursoj kun monpremioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Beletristiko origin. k. traduk. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza fako. Korespondo tutmonda (poŝtk. ilustr).

La abonpagon (2 rubl.=2,120 Sm.) oni sendu al „Librejo Esperanto“ (26, Tverskaja, Moskvo, Rusujo) aŭ al aliaj Esper. librejoj, poŝtmandate, respondkupone, papermone aŭ per bankĉekoj.

Printing ? ? ? ESPERANTO or ENGLISH

Have your work done by the first and best Esperanto printer in America. Clearly accented type. Skilled workmen. Modern machinery. Prices low. Workmanship careful. Material good. Letterheads for Esperanto societies and officers.

ERNEST F. DOW, W. Newton Sta., Boston, Mass.

LA REVUO

*The best literary magazine entirely
in Esperanto*

The only magazine which has the constant collaboration of
Dr. L. L. ZAMENHOF, *the author of Esperanto*

Yearly Subscription \$1.40

Single Copy, postpaid, 15 Cents

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

AGENTS FOR U. S. A.

N. B.—The American Esperantist Company has on hand a quantity of back numbers, equally as good as current numbers from a literary point of view. These we will dispose of, as long as they last, at ten cents a copy, twelve copies for \$1.00. We can not guarantee to send any special numbers at this rate.

Oficiala Gazeto Esperantista

Organo de la Lingva Komitato
De la Konstanta Komitato de la Kongresoj
Kaj de la Internacia Konsilantaro

Jara Abono: 5 Frankoj

Unu Numero: 50 Centimoj

Redakcio kaj Administracio:
51, RUE DE CLICHY, PARIS

EL LA DECIDARO DE LA SESA KONGRESO:

LA SESA KONGRESO MEMORIGAS AL ĈIUJ SOCIETOJ KAJ GRUPOJ, KE LA ABONO AL LA OFICIALA GAZETO ESTAS UNU EL LA PLEJ BONAJ RIMEDOJ POR HELPI FINANCE LA OFICIALAJN INSTITUCIOJN DE ESPERANTO, KAJ POR ESTI REGULE INFORMATA PRI ILIAJ LABOROJ.